

3 Aruba

Autoriteiten goed voorbereid op jaarwisseling

9 Wereld

Egypte doodt militanten na aanslag op bus

10 Economie

China staat import van Amerikaanse rijst toe

12 Sport

Ronaldo helpt Juventus alweer aan zege

Rode Kruis wil menswaardige opvangalternatieven voor illegalen

ORANJESTAD — Het Rode Kruis Aruba ving in 2017 ruim 400 mensen op. Dit waren grotendeels asielzoekers en slachtoffers van mensenhandel, blijkt uit het jaarverslag van de humanitaire hulporganisatie. De instantie wil zich er middels een nieuw strategisch plan (2020-2015) hard voor maken dat Aruba stopt met illegalen in detentie te plaatsen en zoekt naar menswaardige alternatieven.

door Bobby Spier

Over de rand van één van de stapelbedden in de noodopvang van het Rode Kruis Aruba hangt een gele handdoek en er ligt een tasje. Over de matrassen is plastic gespannen en aan het plafond hangt een fan. Er is geen airco, maar achterin het pand is wel een kinderhoekje ingericht met een speeltafeltje, een houten telraam en een boerderijkleed op de vloer. Daar tegenover is de computerkamer. “Mensen die hier zijn opgevangen kunnen hier aan anderen la-

ten weten dat ze veilig zijn aangekomen of op de hoogte blijven over de situatie in hun land”, vertelt Rode Kruis-directeur Michel La Haye tijdens de rondleiding door het pand. Een totaal van 410 mensen maakte in 2017 gebruik van de noodopvang. Dit waren behalve tijdelijke daklozen zijn van eten, onderdak en psychische bijstand. In dat jaar zijn ook in samenwerking met vluchtelingenorganisatie UNHCR (waar on-

langs de samenwerking mee stopgezet is), twintig asielzoekers en vluchtelingen op Aruba geholpen. Voor zover bekend heeft geen van hen de vluchtelingenstatus ontvangen. Volgens het jaarverslag is het noodfonds in 2018 verhoogd naar 539.687 florin en zijn met hulp van het Nederlandse Rode Kruis tenten aangeschaft. Dit ‘om de noodzakelijke hulp te kunnen blijven bieden bij een grote instroom van vluchtelingen’, aldus het jaarverslag.

Meebetalen aan keizersnee

De precieze kosten voor de opvang van ongedocumenteerden worden niet specifiek in het jaarverslag genoemd. Volgens La Haye is dit moeilijk te berekenen. “Dan is de vraag hoe definiëer je opvang, want dat is natuurlijk een rekbaar be-

grip”, maakt hij duidelijk. “Gaat het over bed, of over bed, bad en brood? We kunnen een prijs per dag berekenen of kijken naar een voedselpakket, maar de prijs is fictief. Het is volledig afhankelijk van de personen die binnenkomen, wat voor nood ze hebben en dat proberen we zo goed mogelijk te organiseren. Zo hebben we een paar dames geholpen met een deelbetaling van een keizersnee, omdat ze anders niet werden opgenomen.” Zelfs een gemiddelde van hoeveel de opvang van ongedocumenteerden kost, kan hij niet geven. “Er zitten zoveel componenten aan de hulp aan arme mensen, en daarnaast registreren wij niet of het Venezolanen, Cubanen of Arubanen zijn, want dat is voor ons irrelevant.”

Vervolg op pagina 3.

Stille tocht Rotterdam om geweld tegen vrouwen

ROTTERDAM — Maatschappelijke organisaties in Rotterdam houden zaterdagavond een stille tocht door het centrum van de stad, tegen geweld tegen vrouwen. De tocht start om 19.00 uur en eindigt rond 20.30 uur voor het stadhuis, waar de initiatiefnemers een verklaring overhandigen aan burgemeester Ahmed Aboutaleb.

In enkele weken tijd is Rotterdam opgeschrikt door moorden op drie jonge Rotterdamse vrouwen: een 29-jarige vrouw in Zuidwijk, een studente in Kralingen en de moord op de zestien-

jarige Humeyra. “Rotterdam heeft in korte tijd een aantal dochters verloren”, aldus Patricia Ooms directeur van Stichting Dona Daria, die zich inzet voor de positie van vrouwen in Rotterdam. “Het

wordt nu tijd dat Rotterdammers opstaan en hun stem laten horen om dit soort geweld tegen vrouwen te stoppen en hun steun te betuigen aan hun nabestaanden.”

Andere initiatiefnemers zijn Stichting Platform Islamitische Organisaties Rijnmond (Spior), Anti Discriminatie Bureau Radar en Emancipator, een landelijke organisatie die zich bezighoudt met de rol van mannen bij

emancipatie. Ook het Designcollege Rotterdam waar Humeyra op school zat, doet mee aan de tocht.

Volgens de organisatie heeft 45 procent van de vrouwen en meiden boven de vijftien jaar in Nederland te maken gehad met fysiek of seksueel geweld. In ruim 90 procent van de gevallen is de dader een man. In 25 procent van de gevallen is de dader hun partner of ex-partner.

Houthi's beginnen terugtrekking uit Hodeidah

Gepensioneerd generaal Patrick Cammaert kwam zondag aan in Jemen.

DUBAI — De Houthi-rebellen in Jemen zijn begonnen zich terug te trekken uit de havenstad Hodeidah als onderdeel van een overeengekomen vredesakkoord in Zweden eerder deze maand. Dat melden een bron bij de Verenigde Naties en een woordvoerder van de groep vandaag.

De aan Iran gelieerde Houthi's zijn met de regering een wapenstilstand overeengekomen in de provincie Hodeidah en terugtrekking van hun wederzijdse troe-

pen. De gepensioneerde Nederlandse generaal Patrick Cammaert, hoofd van het team van de Verenigde Naties dat toezicht houdt op het staakt-het-vuren, arriveerde

deze week in Hodeidah. In het kader van de deal zullen ook internationale waarnemers worden ingezet. Het was onduidelijk of de regeringstroepen, die enkele zuidelijke delen van de stad controleren, al zijn begonnen zich terug te trekken. Het staakt-het-vuren is de eerste belangrijke doorbraak in de vredesinspanningen in vijf jaar tijd.

Woningen ontruimd na poging plofkraak Emmen

EMMEN — In het Drentse Emmen moesten vanochtend na een poging tot plofkraak enkele woningen bij een winkelcentrum enkele uren worden geëvacueerd. Dat meldt de politie. Het ging om drie bewoners.

De Explosieven Opruimingsdienst Defensie (EOD) deed onderzoek bij de geldautomaat naar de aanwezigheid van explosieven. De bewoners zijn opgevangen in een nabijgelegen zorginstelling. Na enkele uren werd het afgezette gebied vrijgegeven en konden de bewoners terugkeren naar hun woningen.

Twee supermarkten en andere winkels in winkelcentrum De Rietlanden, die aanvankelijk tot nader order gesloten moesten blijven, konden volgens de politie Drenthe op tijd hun deuren openen.

Van de daders ontbreekt vooralsnog ieder spoor.

Ayo 2018

ORANJESTAD — Honderden, zo niet duizenden toeschouwers genoten gisteravond bij de Harbor Arena van de grote ‘Light up Aruba Firework Show’, georganiseerd door Setar en Telearuba.

Op het – afgesloten – haven terrein stonden diverse vuurwerkstellages opgesteld. Om kwart voor tien kwam de brandweer het terrein oprijden, het teken dat de show kon beginnen. Het sier- en knalvuurwerk ging om 22.00 uur de donkere lucht in, gecombineerd met muziek. De organisatie had als eerste nummers gekozen voor ‘Machika’ van Jeon en ‘Girl On Fire’ van Alicia Keys en dat werd door het massaal toegestroomde publiek met luid gejuich beantwoord.

Nostalgie

Op de (zij)wegen rondom de haven hadden ze, in pick-ups, auto's, op motoren en zelfs op de fiets, een plek gevonden. Het was een nostalgische blik terug in de tijd, naar de soortgelijke grote vuurwerkshows van Ling & Sons. In die jaren vonden mensen ook massaal een plek langs de kant van de weg, waarbij ze vanuit de achterbak van hun pick-up of zittend op een strandstoeltje, genoten van het vuurwerk, en er op de wegen naar de supermarkt toe lange files stonden. Aruba keek in 2011 voor het laatst naar deze vuurwerkshow, want in 2012 werd de show geannuleerd nadat in december op Curaçao een ernstig vuurwerkgeluk plaatsvond waarbij enkele

Foto: Mire de Raaij

doden vielen. De organisatie van die show was ook elk

jaar verantwoordelijk voor de vuurwerkshow op Aruba.

Spacey wil wegblijven bij misbruikproces

BOSTON — De Amerikaanse acteur Kevin Spacey is van plan weg te blijven bij een rechtszaak in januari waarin hij wordt aangeklaagd wegens seksueel misbruik van een tiener. Dat meldt de Amerikaanse krant *The Boston Globe*.

Volgens de krant hebben de advocaten van de acteur aan de rechter gevraagd of hun cliënt de zitting aan zich voorbij mag laten gaan. Volgens de regels van de

rechtbank zijn gedaagden verplicht ter zitting te verschijnen, tenzij de rechter anders beslist.

Een openbaar aanklager meldde deze week dat Spacey zich op 7 januari voor de rechter moet verantwoorden wegens beschuldiging van onbehoorlijk gedrag en mishandeling. De voorbereidende zitting voor het proces is 20 december geweest. Spacey zou zich in juli 2016 in een bar in Nantucket hebben vergrepen aan de zoon

van een tv-presentatrice. Sinds 2017 is Spacey ruim dertig keer beschuldigd van seksueel ongewenst gedrag. Sinds de aantijgingen heeft hij niet meer geacteerd.

Afgelopen week publiceerde hij wel een zelf geproduceerd filmpje (Let Me Be Frank) waarin hij zich voordoet als Frank Underwood, het karakter uit de Netflix-serie House Of Cards. Spacey's rol werd daarin geschrapt toen de aantijgingen van misbruik bekend werden.

Dronken man rijdt voetgangers aan in Berlijn

BERLIJN — Een volgens de politie dronken automobilist heeft in Berlijn verschillende voetgangers aangereden. Vijf mensen raakten gewond, zei een politiewoordvoerder.

De autobestuurder raakte vanochtend van de weg af in de wijk Wedding, kwam op een trottoir en reed daar meerdere mensen aan. Over de identiteit van de gewon-

den en de bestuurder was geen informatie. De veroorzaker van het ongeval zou dronken zijn geweest. Verdere details kon de politiewoordvoerder niet geven.

Laatste krant 2018

Bij de krant van vandaag vindt u ook het jaaroverzicht van de *Amigoe*. Maandag 31 december is er geen krant. Ook het kantoor is dan gesloten. De eerstvolgende editie van de *Amigoe* verschijnt weer op donderdag 3 januari, dan is ook het kantoor weer geopend. Er is dus geen krant op 31 december, 1 januari en 2 januari. De medewerkers van *Amigoe* Aruba wensen u een prettige jaarwisseling en een nieuwswaardig 2019.

IMPORTANT NOTICE - SAGICOR FINANCIAL CORPORATION LIMITED

COMMITTED TO CREATING VALUE FOR OUR CUSTOMERS AND SHAREHOLDERS

On November 27, 2018, Sagicor Financial Corporation Limited (SFC) announced that it had entered into an “Arrangement Agreement” with Alignvest Acquisition II Corporation (Alignvest) which heralds in yet another significant milestone in the long and storied history of our company. Through this transaction, Sagicor will acquire a listing on the Toronto Stock Exchange, where it will have international exposure, greater access to capital to fund its future growth, and very importantly, be exposed to proper price discovery for its shares, providing an opportunity to unlock fair value for all shareholders.

While this is an important step for Sagicor, it has no impact on any of our operations either in the Caribbean or the United States. Your local executive team will continue to lead the company and your Sagicor policies, contracts, customer service representatives and financial advisors will remain unchanged. This transaction will make our already strong competitive position even stronger, as we continue to focus on our objective of being the “insurer of choice” in the regions where we operate.

Sagicor remains fully committed to the region and having been your financial partner for over 175 years, we are looking forward to continuing this journey with you. The proposed arrangement gives us the ability to explore new opportunities and solutions, which will allow us to provide even greater value to you. We have already begun to demonstrate this ability, through our recently announced, exclusive partnership with Bank of Nova Scotia, which will allow Scotia’s customers in Jamaica and Trinidad & Tobago to access an enhanced suite of Sagicor products.

We appreciate that these announcements and transactions are often complex, and we are committed to providing as much information as possible to inform you of the merits of our decision. Further to the information available on our website, and subject to judicial approval under the Laws of Bermuda, we currently plan to provide Sagicor shareholders with an Explanatory Statement, in the course of February and we anticipate that a shareholders meeting will be convened by the end of March. Subject to shareholder and regulatory approvals, the transaction is expected to close by the second quarter (Q2) of 2019.

As a committed regional business serving the Caribbean proudly for more than 175 years, we will continue to strive for excellence on behalf of all stakeholders and hold steadfast to our vision - “committed to improving the lives of people in the communities in which we operate”.

We look forward to engaging our stakeholders over the coming months and will also continue to share information through traditional media, on our social media pages and at www.sagicor.com. Your feedback is very important to us and we invite you to share your comments and queries at SFC_GroupCommunications@sagicor.com.

We look forward to leading Sagicor on the next phase of our journey together as we grow from strength to strength.

Sincerely,

Sagicor Financial Corporation Limited

Dodridge Miller
President & CEO

About Sagicor Financial Corporation Limited

Sagicor, a 178-year old entity, is the leading financial services provider in the Caribbean, and operates in 22 countries including the USA and Latin America. With total assets of US \$6.8 billion, and US \$1.3 billion in total capital as at December 31, 2017, Sagicor offers a wide range of products and services, including life, health, and general insurance, banking, pensions, annuities and real estate.

Additional information about Sagicor can be obtained by visiting www.sagicor.com

Bezoek in ziekenhuis toegestaan

Autoriteiten goed voorbereid op jaarwisseling

ORANJESTAD — Zowel de politie als het ziekenhuis is klaar voor de jaarwisseling. Patiënten in het Horacio Oduber Hospital (HOH) mogen op oudejaarsavond tussen 23.00 en 01.00 uur ook bezoek krijgen. WEB laat weten altijd ‘personeel rond de klok’ beschikbaar te hebben.

door onze verslaggever
Mirte de Rozario

Het Korps Politie Aruba (KPA) had donderdag een voorbereidende vergadering, vertelt woordvoerder Lito Lacleé aan de *Amigoe*. “We zijn er klaar voor, we hebben genoeg mensen in alle districten om tijdens de feestdagen alle diensten te kunnen draaien.” De woordvoerder vertelt dat het korps ook speciale teams paraat heeft die tijdens de jaarwisseling waar nodig in actie kunnen komen. “Maar we hopen natuurlijk dat dit niet nodig is.”

Ziekenhuis
Het HOH hanteert – net als tijdens de kerstdagen – andere tijden tijdens de jaarwisseling. De huisartsenpost in het MOB-gebouw is op maandag 31 december open van 18.00 tot 22.00 uur. Op dinsdag 1 en woensdag 2 januari kunnen patiënten hier

Foto: Mirte de Rozario

Ook de motorbrigade van de politie is klaar voor de jaarwisseling. Deze agenten rijden over de Green Corridor.

terecht van 09.00 tot 13.00 en van 18.00 tot 22.00 uur. Wie patiënten in het ziekenhuis wil bezoeken tijdens de jaarwisseling, is op 31 december welkom vanaf 23.00 uur. Twee uur later, om 01.00 uur, moeten de bezoekers de patiënten wel gedag zeggen en het ziekenhuis verlaten. Op dinsdag 1 januari kunnen ze vanaf 11.30 uur terugkomen en dan non-stop blijven tot 20.00 uur. De Spoedeisende Hulp is

altijd open, 24 uur per dag. De aangepaste tijden gelden niet voor de Intensive Care, de kraamafdeling en de Stroke Unit.

WEB
Wie onvoorziene problemen heeft met water of elektra, kan contact opnemen met de storingsdienst. Dat vertelt WEB-directeur Luis Oduber aan Amigoe. “WEB heeft personeel rond de klok beschikbaar, 24/7. We hante-

ren geen speciale diensten tijdens de feestdagen.” Oduber legt uit dat de storingsdienst altijd kan worden gebeld, dag en nacht. “We hebben een speciale ploeg die problemen met waterleidingen kan oplossen en een team dat zich op elektrastoringen richt. Als er een melding komt, evalueren zij wat er moet gebeuren en of er andere bedrijven of autoriteiten bij moeten komen of niet.”

Rode Kruis wil menswaardige opvangalternatieven voor illegalen

Vervolg van pagina 1

Enkelband of asielzoekerscentrum

Omdat het voor het Rode Kruis Aruba duidelijk is dat de migrantenkwestie een belangrijk thema blijft de aankomende jaren, wordt dit één van de speerpunten voor het strategisch plan 2020-2025 dat eind 2019 af moet zijn. Daarin wil het Rode Kruis zich er hard voor maken dat ongedocumenteerden niet meer in detentie worden geplaatst, maar dat wordt gekeken naar humanere alternatieven. La Haye: “Bij migranten gaat het vaak om mensen die niets meer hebben. Deze mensen moeten op zijn minst in hun primai-

re levensbehoeften worden voorzien en als mensen niet iets strafbaars hebben gedaan, kun je ze niet zomaar vastzetten.” Het Rode Kruis is in dialoog met de overheid om te kijken naar een andere oplossing. Zelf denkt de instantie aan bijvoorbeeld de invoer van een meldingsplicht, het dragen van een enkelband, het bieden van een tijdelijke woon- of wegvergunning of de opzet van een asielzoekerscentrum. “Het Rode Kruis heeft de voorkeur voor menswaardige opvang, zonder vrijheidsbeperking en met de mogelijkheid tot zelfontplooiing, educatie voor kinderen en toegang tot (basis)gezondheidszorg”, aldus La Haye.

In het kort

Schreeuwen helpt
In de Katunastraat probeerde een man zaterdagochtend koperen buizen van de waterleiding te stelen. De bewoner van het huis werd rond half zes wakker van een raar geluid. Toen ze buiten ging kijken, betrapte ze de dief op heterdaad. De vrouw schreeuwde ‘ik ga de politie bellen’ en dat was voldoende voor de dader om weg te rennen.

Kleine beetjes helpen
Een auto, waaruit een sterke geur van marihuana kwam, reed in de Weststraat langs een politiepatrouille. De agenten gaven de bestuurder een stopteken. In de auto vonden ze een klein plastic zakje, een opgerookte marihuanastick en een pilletje dat leek op xtc. De middelen werden in beslag genomen. De bestuurder werd niet aangehouden, omdat het om een hele kleine hoeveelheid ging.

Mars versus Venus
Een klant was vorige week zondag niet tevreden over de diensten van een animeermeisje in de Venus Bar. Hij werd boos en gooide met bierflesjes. De collega’s van het animeermeisje moesten in hun slaapkamers schuilen, terwijl de politie werd gebeld. De man vertrok, maar dreigde terug te komen om het met het animeermeisje ‘af te handelen’. De agenten zochten in de omgeving naar de klant, maar konden hem niet vinden.

Niet snel genoeg
Een automobilist werd in Noord gestopt door de politie, omdat hij achter het stuur aan het bellen was. De bestuurder kreeg een boete. De man kon geen geldig rijbewijs laten zien en moest mee naar het politiebureau. Daar stapte zijn medepassagier uit en rende weg. Agenten renden achter deze persoon aan, wisten hem te pakken en kwamen er daarna achter dat beide mannen geen geldige verblijfspapieren hadden. Ze zijn overgedragen aan Guarda Nos Costa.

Klimaat

Een ander belangrijk aandachtspunt in het aanstaande strategisch plan is klimaat. Het Rode Kruis Aruba houdt rekening met het feit dat natuurrampen mogelijk heftiger en zwaarder worden, waardoor er meer schade kan ontstaan en meer mensenlevens in gevaar zijn. In het huidige jaarverslag komt naar voren dat het Rode Kruis Aruba 242.101 florin heeft betaald aan noodhulp op St. Maarten in 2017. Door deze onvoorziene noodhulp en het wegvallen van een aantal grote sponsorbedragen sloot het Rode Kruis in 2017 af met een negatief resultaat van 12.153 florin dat is afgehaald van de algemene reserve van het humanitaire fonds.

Naast verhoging luchthavenbelasting per 1 januari

Extra ‘safety oversight charge’ op vliegtickets

WILLEMSTAD — Het is de bedoeling dat in de loop van volgend jaar een zogenoemde ‘safety oversight charge’ wordt ingevoerd. Dit houdt in dat er bovenop de ticketprijs 3 dollar in rekening wordt gebracht. Dat meldt de Curaçaose minister Zita Jesus-Leito van Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP, PAR).

Deze heffing staat los van de Passenger Facility Charge (PFC) van CAP. Deze kosten worden per 1 januari 2019 verhoogd van 20 naar 30 dollar voor Aruba en St. Maarten, van 39 naar 42 dollar voor internationale bestemmingen en van 10 naar 15 dollar voor Bonaire. Transitpassagiers betalen op Curaçao 10 dollar in plaats van 5 dollar. De luchthavenbelasting wordt al verwerkt in de ticketprijs van de meeste maatschappijen, behalve bij InselAir. De invoering van deze heffing is volgens de minister hoogstnoodzakelijk omdat er aanvullende bronnen moeten worden gezocht voor het toezicht op de veiligheid van de luchthaven door de Curaçao Civil Aviation Authority (CCAA). Dergelijke extra kosten zijn overigens gebruikelijk en worden ook in andere landen toegepast ten behoeve van de lucht-

vaartveiligheid. Jesus-Leito kan in dit stadium nog niet vertellen hoe de kosten precies in rekening zullen worden gebracht, omdat dit nog niet bekend is. Het wetsvoorstel gaat nog door de adviseringsronde, waardoor het nog even kan duren voordat de ‘safety oversight charge’ wordt ingevoerd. De extra middelen zijn ook nodig omdat de CCAA dringend behoefte heeft aan meer gekwalificeerd personeel en tevens aan de internationale luchtvaartstandaarden moet blijven voldoen. De overheidsfinanciën zijn echter niet toereikend. Bovendien is de 900.000 dollar die Curaçao Airport Holding (CAP) jaarlijks beschikbaar had gesteld voor het proces ondertussen gestopt. De wijze waarop toezicht wordt gehouden op de luchtvaart en de nodige middelen hiervoor zijn van groot be-

lang voor het behalen van categorie 1-veiligheidspositie van de Federal Aviation Authority (FAA) uit de Verenigde Staten. In september volgend jaar vindt er een grote audit plaats door de International Civil Aviation Organization (ICAO), die onder auspiciën staat van de Verenigde Naties. Tijdens de audit worden de CCAA en alle stakeholders die bij de burgerluchtvaart op het eiland zijn betrokken, onder de loep genomen. Een positief oordeel moet leiden tot een upgrade naar categorie 1. Sinds 2011 is Curaçao, na een negatief oordeel van de FAA, gedegradeerd naar categorie 2. Dat belemmert de ontwikkeling van de luchtvaart en dus de economische ontwikkeling, omdat vluchten naar de VS niet uitgebreid mogen worden. Lokale luchtvaartmaatschappijen mogen alleen met een wetlease-toestel naar de VS vliegen. De functie van CCAA-directeur wordt sinds het vertrek van Hans de Jong waargenomen door Leslie Laplace.

Kustwacht redt kapitein met hartaanval op zee

Foto's: Kustwacht Caribisch Gebied

ORANJESTAD — Bij het Rescue and Coordination Center (RCC) van de Kustwacht kwam gisterochtend een melding binnen van de Aruba Ports Authority (APA). De kapitein van het vrachtschip Hanze Genua dat onder Nederlandse vlag vaart, kreeg een hartaanval en moest met spoed behandeld worden. De Kustwacht is meteen met de Super Rhib uitgerukt naar het schip, dat ter hoogte van Malmok lag, om de man te evacueren. De Super Rhib bracht hem naar Hadicurari waar een ambulance klaar stond voor transport naar het Horacio Oduber Hospitaal (HOH). Door een goede samenwerking met de ImSan ambulancedienst kon de kapitein spoedig geholpen worden, zo laat de Kustwacht weten. De kapitein is inmiddels stabiel en is weer terug op het schip. Het is de tweede keer in korte tijd dat een dergelijke evacuatie op zee moest worden uitgevoerd, waarbij verschillende diensten met elkaar samenwerkten. Vorige week moest een man van een vrachtschip worden gehaald en met spoed naar het ziekenhuis worden gebracht in verband met een mogelijke infectieziekte.

Wet voor zelfrijdende auto’s op komst

ORANJESTAD — Aruba introduceert in het komende jaar wetgeving voor het reguleren van zelfsturende auto’s. Justitie-minister Andin Bikker (POR) kondigde dit donderdag aan tijdens een persconferentie.

“Toen ik tijdens de behandeling van de begroting van 2018 aankondigde dat we met wetgeving zouden komen die zelfrijdende auto’s gaat reguleren, werd ik voor futurist uitgemaakt en hebben mensen gezegd dat ik te ver vooruitkijk. Maar wat blijkt nu. Op 18 oktober werd in Nederland een wet aangenomen die precies hierover gaat.” Volgens minister Bikker is deze wetgeving wel degelijk relevant voor Aruba omdat er op het eiland al elektrische auto’s van het merk Tesla rondrijden die over de mogelijkheid beschikken om zonder bestuurder van punt A naar punt B te gaan. “In Las Vegas, dat op toeristisch gebied een concurrent is van Aruba, zijn er al vervoersdiensten met auto’s die zonder chauffeur op en neer rijden op de strip”, aldus de minister.

Foto: Wikimedia Commons

De Tesla Model S.

Aanpassen
De wetgeving is bedoeld om toegepast te worden in alledaagse situaties. “Wat als zo’n voertuig betrokken raakt bij een klein ongeluk? Wie is er dan verantwoordelijk? Dat soort zaken moeten worden gereguleerd en daarom ben ik blij dat in Nederland deze wet is aangenomen.” De minister wijst erop dat binnen het Koninkrijk een groot

aantal wetten van de verschillende landen met elkaar overeen komt. “Bovendien hebben we ook een Gemeenschappelijk Hof met Curaçao, St. Maarten en de BES-eilanden. Hierdoor is het makkelijk om een wet als deze aan te passen en op Aruba te introduceren.” Minister Bikker gaf tijdens zijn betoog echter geen indicatie wanneer precies deze nieuwe wetgeving

zal worden ingevoerd.

Zelfsturende auto’s
De technologie en acceptatie van zelfsturende auto’s heeft in het afgelopen jaar met name in de VS een grote vlucht genomen. Een zelfrijdende auto kan aan de hand van sensoren zijn omgeving ‘zien’ en op basis daarvan sturen, in veel gevallen zonder dat de chauffeur eraan te pas komt.

Aruba Heart Foundation
"bo curazon ta den bo man"

Stadionweg #11 582-HART

FPNC

Fundacion Pa Nos Comunidad

UIT BEELD – IN BEELD

(ca)Dushi raspao.

Creatieve dans.

Dande.

Eén foto zegt meer dan duizend woorden. Het kan intrigeren, emotioneren en choqueren of voor eeuwig op je netvlies worden gebrand. De Amigoe zoekt wekelijks de meest indrukwekkende en mooie foto's uit die de krant om redactionele redenen net niet hebben gehaald.

(ca)Dushi raspao

Het is een feestje om tijdens de feestdagen van zo'n raspao te mogen genieten. De verkoper stond met haar kraampje op het Cadushi Festival en bood schaaftjes aan dat helemaal van natuurlijke ingrediënten en met natuurlijke materialen was gemaakt. Op de foto is de mango-chili versie te zien.

Creatieve danser

Bij het Cadushi Festival mochten de creatieve optredens natuurlijk niet ontbreken. Shjakayne Manuela voerde een expressieve dans uit op live muziek in het begin van de avond voor de ingang van het oude Nikki Habibe gebouw.

Feestelijk

In een verlaten doch versierd pand in San Nicolas verbleef een bekende zwerver. Het pand was versierd met kerstlichtjes en andere feestelijke decoraties. De bewoners en ondernemers van de omgeving bleken deze zwerver te hebben geholpen met versieringen zodat hij tijdens de feestdagen ook kon genieten van de feestelijke sfeer.

Oh Dande!

De winnaars van het Festival di Dande Infantil y Hubenil 2018. Dit jaar waren er hele jonge deelnemers, de jongste leeftijdscategorie was tussen de vier en zes jaar. Kitai Maria de Jong, Ivy-Anne Bryson en Javinah Besselink mogen zich dit jaar Reina di Dande noemen. Xenon Daal is de enige mannelijke winnaar dit jaar.

Feestelijk.

AMIGOE

Heeft u interesse om te adverteren?
Bel ons op telefoonnummer
582-4333 of stuur ons een email:
avisoaruba@amigoe.com

**Verzekeringen
Pensioenen
Hypotheken**

ASCA

ASSURANTIE SERVICE CENTRUM ARUBA N.V.
Dienstverlening met een
persoonlijk karakter

Tel. 582-2720 • Fax 582-0200
Beatrixstraat 34 • Oranjestad
email: insurance@asca.aw

587-0002

**STICHTING
BLOEDBANK
ARUBA**

CADA GOTA TA CONTA

**Clown
Doctors** Aruba

Cel.: 731-0289
clowndoctorsaruba@gmail.com

**NEW LIFE FOR PAIN'S
FOUNDATION**

**pa trabao
TRAMPOLIN**

Een dagopvang waar
hulpbehoevende
kinderen worden
begeleid om in de
toekomst te
functioneren binnen
de arbeidsmarkt.

**Losse
Verkooppunten**

Super Food
Citgo Sasaki
Citgo Serio Blanco
Citgo Boulevard
Citgo St. Cruz
S. Chow
Ling & Sons
Plaza Book Shop (Dakota)
Wei Ming Supermarket
Mundo Nobo Supermarket
Johnson Supermarket
Fa Yang Supermarket
Springfield Supermarket
Bloemond Supermarket
Moko Minimarket
Bruna
Cheng's Supermarket
The Market Alhambra Mall
Foodcenter
N.G/ Supermarket
Zhang's Supermarket

Feliz año nobo!

GOBIERNO DI ARUBA

Ta mi sincero deseo cu año 2019 ta un
año cu hopi salud y felicidad

Un año cu hopi éxito y sabiduría.
Un año di pas y prosperidad yena cu
momentonan bunita cu hopi amor y
alegría den cada hogar.

Den nomber di mi famia y como Minister
di Husticia mi kier desea personal di
Ministerio di Husticia, henter pueblo di
Aruba y tur Arubiano den exterior un Bon
y Prospero año 2019.

Cu nos bon Dios saproteha y compaña
cada un di nos henter año.

Mr. Andin C.G. Bikker

**Minister di Husticia,
Seguridad y Integracion**

Verontwaardiging over plan Leeuwarden om ‘kansloze Antillianen’ te weren

WILLEMSTAD/HILVER-SUM — Het nieuws dat Leeuwarden ‘kansloze Antillianen’ wil ontmoedigen om zich te vestigen of te blijven in de gemeente, is een gevoelig punt. Namelijk iets waarmee de eilanden en Nederland al langer overhoop liggen: het vrije personenverkeer binnen het Koninkrijk. Den Haag heeft al vaker geprobeerd het vrij reizen van Caribische Nederlanders aan banden te leggen, via bijvoorbeeld de Bosmanwet en Frits-mawet, zonder resultaat.

Foto: Pixabay

Dat schrijven Leoni Leidel-Schenk & Natasja Gibbs voor het *Caribisch Netwerk*. Ondanks dat de burgemeester van Leeuwarden, Ferd Crone, benadrukt dat er ‘geen sprake is van discriminatie van Antillianen of welke groep dan ook’ is de verontwaardiging onder Caribische Nederlanders aan beide kanten van de oceaan groot. Zo ook bij de Arubaanse broers Carlos Escalona, elektrotechnicus, en Roberto Escalona (51) een bekende honkballer. Zij wonen al ruim 32 jaar in Leeuwarden, “Nou, daar kan ik mij boos om maken”, zegt Carlos. “Want ik herken het niet en ik vind het ook een beetje discriminatie. Als je een Antilliaan aanspreekt dan spreek je mij ook aan. Ik heb nog nooit met de politie te maken gehad en ik werk gewoon hard. Je kan niet iedereen over één kam scheren.” Roberto is zeer maatschappelijk betrokken bij Leeuwarden. “Dit komt neer op discriminatie. Ja, ook Antillianen zitten vaak met problemen, maar zij zijn niet de enigen. Je moet bij de bron beginnen en je afvragen: waarom zijn de kinderen zo? De oplossing is wat mij betreft een sport. Dan hou je

Leeuwarden.

die kinderen bezig en breng je ze discipline bij. Maar er wordt door de gemeente Leeuwarden niet meer in geïnvesteerd.”

Geen ‘Antillianen-gemeente meer’

Burgemeester Crone bevestigt dat er niet wordt geïnvesteerd. “Leeuwarden is erg in trek onder Antilliaanse jongeren. Wij hebben er ongeveer 1000 wonen. Vroeger waren wij een zogenaamde ‘Antilliaanse-gemeente’. Daarvoor kregen wij tot 2011 ook subsidie en hadden we een zeer goed preventief beleid. We hebben twee tot drie ton nodig om dat te doen. Voor Den Haag zou het een schijntje zijn om ons dat te geven.” De burgemeester zegt dat het niet klopt dat de gemeenten Leeuwarden probeert te voorkomen dat Antilliaanse jongeren vanuit andere steden verhuizen naar de Friese hoofdstad. “Maar mensen die hier komen en denken makkelijk een uitkering aan te vragen, dat gaat niet meer gebeuren. We gaan strenger

letten op eisen als een familiebinding en een economische binding. Dat bedoelen we met het onaantrekkelijk maken van het vestigingsklimaat voor kansloze Antillianen.”

Leeuwarden wil met andere ‘oud voormalige Antillianen’ gemeenten, zoals Rotterdam en Almere, gaan samenwerken. “Samenwerken met de eilanden willen we ook wel. Maar dat gaan we nog onderzoeken”, zegt Crone.

Koninkrijksburgers kunnen onderverdelen: wie is nu Antilliaan en wie is een Nederlander. Want, en dit kan ik wel zeggen als premier, als het gaat om onze topsporters zoals Churandy Martina, of een succesvolle zangeres als Tania Kross, dan wordt er wel gesproken over Nederlanders. Maar als het niet goed gaat, dan zijn het Antillianen?”

Eén Koninkrijk

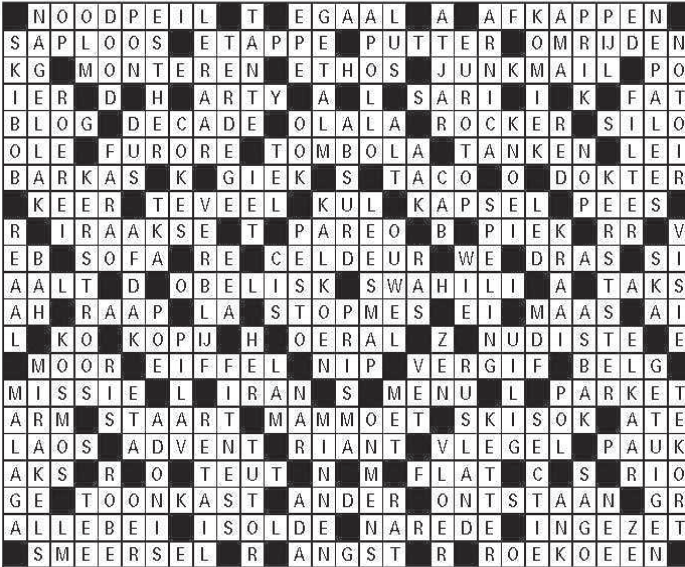
De regering op Curaçao is niet benaderd door de gemeente Leeuwarden. “We staan ervoor open, want het vereist inderdaad een andere aanpak vanwege de diversiteit en achtergrond van de jongeren. Maar ik zou verder gaan. Laten we het op koninkrijksniveau bespreken en koninkrijksbreed aanpakken. We zijn naar buiten toe één Koninkrijk, maar intern lijken wij dat niet. Als wij echt geloven in één Koninkrijk, dan is iedereen gelijkwaardig met de kans om zelfredzaam te zijn ‘wherever they choose to live’.”

Wintertraining voor Záhyon en Jourdé Klabér

ORANJESTAD — De taekwondobroers Záhyon en Jourdé Klabér doen in Nederland en Duitsland mee aan een ‘wintertraining’. Familie zwaaide de broers woensdag uit toen ze vanuit Aruba naar Nederland vertrokken en ook de voorzitter van de Aruba Taekwondo Bond, Guaicaipuro Jimenez, kwam ze uitzwaaien. Ze zijn intussen goed aangekomen in Nederland en daar ontvangen door voormalig wereldkampioen en Olympisch coach Henk Meijer. Hij geeft ze de ‘wintertraining’. Op dinsdag 1 januari reizen ze door naar Friedrichshafen, Duitsland, waar het trainingskamp begint. De broers zijn niet alleen, meerdere sporters uit Europa doen aan het kamp mee. Aansluitend op 12 januari doen ze in Den Haag mee aan hun eerste kampioenschap. Eén van de doelen van de training is dat de Klabérs zich proberen te kwalificeren voor het Santo Domingo Open toernooi in maart en de Pan American Games, eind juli in Peru.

Winnaar en oplossing kerstpuzzel

kerst klokken

Uit de inzendingen van de kerstpuzzel in de Napa van 16 december zijn als winnaars van de prijs van 25 gulden getrokken:

Joyce Ramlal
Kaya Seru Gabilan 11
Curaçao

B. Davelaar
Weststraat 71
Aruba

De prijs kan tijdens kantooruren, na identificatie, worden opgehaald op het kantoor van de Amigoe. Curaçao: Kaya Fraternan di Skêrpènè z/n. Aruba: Bilderdijkstraat 16-2.

WE SAVE, WE CARE, WE EDUCATE!
E-mail: info@animalrightsaruba.com
Website: www.animalrightsaruba.com
Phone numbers: **593-4584**
For donation Aruba Bank, account number: 123.311.213

Vanaf 1 januari meer personeel beschermd door wet Loonlimiet Arbeidsverordening wordt verschoven

ORANJESTAD — De salarislimiet van de Arbeidsverordening 2013 schuift na de jaarwisseling van 2,4 naar 2,5 keer het minimumloon. Hierdoor komt een grotere groep werknemers onder deze wetgeving te vallen.

Dit maakte het ministerie van Sociale Zaken, Arbeid en Onderzoek afgelopen week bekend via een pers-

bericht. In de Arbeidsverordening 2013 zijn regels voor wat betreft onder meer het maximaal aantal werkuren, pauzes, rust- en vakantie-dagen wettelijk vastgesteld. Deze wet geldt echter niet voor alle werknemers. Personeel dat voorheen meer dan 4.106,76 florin per maand (2,4 keer het minimumloon, dus 49.281,12 florin per jaar) verdiende, viel buiten de bescherming van

deze wet. Vanaf 1 januari schuift de grens op met een factor van 0,1 naar 2,5 keer het minimumloon. Dat betekent dat iedereen die nu meer dan 4.277,88 florin per maand (51.334,56 florin per jaar) verdient, buiten de Arbeidsverordening 2013 valt. Het ministerie van Sociale Zaken, Arbeid en Onderzoek wijst werkgevers erop hier rekening mee te houden.

Salud!

Suikertaks op Aruba?

Henry Does is arts en schrijver. Op deze plek beziet hij elke zaterdag het dagelijks leven door de bril van de gezondheid. Voor reacties op deze column: henrydoes@hotmail.com.

suikertaks de consumptie van frisdranken aanzienlijk heeft doen dalen. Uit Australisch onderzoek bleek dat de suikertaks substantieel bijdraagt aan gezondheidswinst. Verder leverde de suikertaks meer inkomsten voor de overheid op, waarmee zij nog meer aan de slag kon op het gebied van preventie en gezondheidsbevordering.

Suikertaks op Aruba?

Zou Aruba voorop kunnen lopen binnen het Koninkrijk der Nederlanden en het eerste land worden dat een suikertaks invoert? Er is daartoe zeker een interne reden: het probleem van overgewicht, obesitas en daarmee samenhangende aandoeningen als diabetes, is op Aruba relatief het omvangrijkst. Als er zo een effectieve public health-maatregel bestaat als de suikertaks, dan ligt het voor de hand een expertcommissie te installeren die op gezondheidskundige gronden een transparant advies uitbrengt, of en hoe een suikertaks op Aruba door te voeren. Hoe de gezonde keus goedkoper dan de ongezonde keus te maken. De Nederlandse les is dat zo een advies of besluit niet mag worden vervuld door commerciële belangen. De gezondheid van de bevolking moet exclusief centraal staan. In het Medisch Contact-artikel wordt een belangrijk moreel argument voor de suikertaks aangehaald. In het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind lezen we in artikel 3 dat na de ouders, de maatschappij tevens verantwoordelijk is voor de ontwikkeling en gezondheid van kinderen.

als ijs en snoep, zijn de belangrijkste veroorzakers van overgewicht bij kinderen. Vooral om de kinderen te beschermen kan de overheid ervoor zorgen dat de gezonde keus goedkoper wordt dan de ongezonde keus. De wereldgezondheidsorganisatie (WHO) en de Gezondheidsraad van Nederland, hebben daarom een suikertaks aanbevolen. Dat is een belasting op gesuikerde voedingswaren. De frisdranktaks is de bekendste. Dranken die meer dan 80 gram toegevoegde suiker per liter bevatten worden extra belast. Dat geldt ook voor energiedrankjes en vruchtensappen. De WHO adviseert een prijsverhoging van 20 procent (of 20 procent prijsverschil tussen de ongezonde en gezonde keuze). Naast gezonde dranken kunnen ook snoep en ijsproducten worden belast. Nog een stap verder is het belasten van de ‘sluijsuikers’, dat zijn suikers in voedingsmiddelen waar je het niet verwacht. 29 landen, waaronder het Verenigd Koninkrijk, kennen een suikertaks. Onderzoek leert dat de

Wat is suikertaks?

Softdrinks, energiedranken, vruchtensappen, zoete snacks

Curaçao | Aruba | St. Maarten
VIER Pharma Group

BENU Health Seminars: The Future of Care is here

Imagine being able to see the top physician in the world from the comfort of your home

Dr. R. Visser

Virtual medicine solutions are increasingly vital in a world where doctors are in short supply, costs are high and communities lack access to care. It's becoming more and more difficult to economically maintain the tradition of basing health services solely upon in-person meetings between patients, referring physicians and other members of a care team.

New models of healthcare and education are desperately required for the 21st century and beyond.

Dr. Richard Visser will elaborate on the benefits of this new medical revolution, how it will redefine aspects of our life and how the convergence of technologies will transform the future of healthcare and education.

Interested?

Eventbrite reservation link:
aia-benu-hs-telemedicine.eventbrite.com

Presentation in the English Language

RSVP before January 5th

Alhambra Ballroom
J.E. Irausquin Blvd 47

Monday January 7th 2019
Registration 6:00 – 6:30 pm
Lecture 6:30 – 7:30 pm

Advertorial

Milieustraat 2018 succesvol afgerond

ORANJESTAD — Serlimar Sui Generis als nationaal afvalbeheerbedrijf heeft de belangrijke verantwoordelijkheid om het afval op Aruba te beheren en om het milieu te beschermen. Daarom begon Serlimar SG in juni met het project ‘Milieustraat 2018’.

Tijdens de eindejaarsperiode is Serlimar SG langs zeven wijken gegaan om afval te verzamelen. In totaal hebben ze negentig containers van 30 yards, wat gelijk is aan 2.064,240 kilo afval, gevuld. Serlimar SG heeft verschillende soorten meubilair, constructiemateriaal, grofvuil, oude airco’s, metalen en chemisch afval opgeruimd tijdens Milieustraat 2018.

Het doel van het project is om de Arubaanse samenleving bewuster maken over verantwoordelijk afvalbeheer en om tegelijkertijd het milieu te beschermen. Dankzij de goede samenwerking tussen verschillende overheidsinstanties zoals DOW, BCI, ATA en Serlimar SG was de Milieustraat 2018 een groot succes.

Visit
our website
AMIGOE.COM

Belangrijke nummers

Centraal Politie	100	Kibrahacha	583-4908
Brandweer	911	Maria	585-8145
Politie O’s tad	102	Noord	586-4606
Politie San Nicolaas	104	Oduber	582-1780
Politie St.Cruz	105	Paradera	588-6638
Politie Noord	107	San Lucas	584-5119
Tipline Politie	11141	San Nicolaas	584-8186
Ziekenhuis	527-4000	Santa Anna	586-8181
Dierenarts	585-0400	Santa Cruz	585-8028
Elmar centraal	523-7100	Seroe Preto	584-4833
Elmar storing	523-7147	Trupiaal	583-8560
WEB Aruba	525-4600		
SETAR	582-2116	— Mortuariums —	
Taxi (TAS)	587-5900	Ad Patres	584-2299
Taxi (ATT&T)	582-2010	Aurora	588-6699
Taxi (PTS)	588-0035	Olive Tree San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree Oranjestad	582-0000
Kankerbestrijding	582-0412		
Stichting SAMBA	582-0903	— Stichtingen —	
		Fundacion Anti-Droga Aruba	
—Oranjestad—		(FADA)	583-2999
Ambulance	582-1234	Fundacion Respetami	582-4433
BGD Oranjestad	527-2782	Zwanger? Fundacion	
Veterinaire Kliniek	582-1720	CIZKA	583-0331
Animal Shelter	582-1623	Fundacion Diabetico	593-0507
		Arubano	593-4928
— San Nicolaas—		Twelve Step Meeting	
Ambulance	584-5050	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
Centro Medico	523-8833	Fundacion Amor Pa	568-4739
BGD San Nicolaas	527-2782	Prohimo	564-8849
Serlimar	584-5080	NA Acceptance Group	565-7500
		Fundacion Centro	
— Botica —		Ecologico Aruba	562-8984
4 Centro Medico	584-5794	Bureau Sostenemi Misbruik	
Aloë	584-4606	en mishandeling tegen	
Central	585-1965	minderjarigen	588-1010
Dakota	588-7364	Fundacion C.V.A. voorkomen	
Del Pueblo	582-1253	en zorg voor stroke	567-7004
Eagle	587-9011		

Het weer

ZONDAG 30 DECEMBER 2018			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 28 en 41 km/u.			
Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
29°	31°	26 km/u	25%
Zonsopgang	Zonsondergang	UV index	
07:01	18:25	10 v/d 10	
ZONDAGAVOND			
Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost tussen 22 en 37 km/u.			
Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
25°	25°	22 km/u	0%
Maansopgang	Maansondergang		
01:26	13:42		

Aankomsttijden
Cruiseschepen
Zaterdag, 29 dec ‘18
AIDAperla 08.00 – 18.00
Zondag, 30 dec ‘18
Caribbean Princess 07.00 – 17.00
Maandag, 31 dec ‘18
Journey 08.00 – 22.00
MS Insignia 11.00 – 03.00
Freewinds 06.00 – ****
Dienstdoende huisartsen
Feestdagen dienst
Huisarts nachtdienst - Oranjestad
Huisartsenpost Hospitaal 527-4580
29 dec. 2018 – Dr. H. Pieterse
30 dec. 2018 – Dr. Vogel
31 dec. 2018 – Dr. Gonzales
01 jan. 2019 – Dr. Ramcharan
02 jan. 2019 – Dr. Rolfast
Huisarts nachtdienst - San Nicolaas
Centro Medico San Nicolaas
29 & 30 dec. 2018 - Dr. de Cuba
31 dec. 2018 – Dr. de Cuba
01 jan. 2019 – Dr. v/d Linden
02 jan. 2019 – Dr. Luchmun
Dienstdoende apotheken
Apotheek nachtdienst
San Nicolaas
Centro Medico San Nicolaas
29 & 30 dec. 2018 - Dr. de Cuba
31 dec. 2018 – Dr. de Cuba
01 jan. 2019 – Dr. v/d Linden
02 jan. 2019 – Dr. Luchmun
Apotheek nachtdienst
Oranjestad
Botica Dakota
588-7364

BVN		
zondag 30 december		
0:00 VRT Journaal	22:40 Draadstaal	
0:35 Genaaid	23:05 Zembla	
1:20 Typisch Bloemenbuurt	23:45 Iedereen beroemd	
1:45 BinnensteBuiten	compilatie	
2:10 Sterren NL Top 20		
2:45 Weekoverzicht SpangaS	maandag 31 december	
3:40 Sesamstraat	0:00 VRT Journaal	
3:55 Apennoten XL	0:35 Sport jaaroverzicht	
4:10 W817	2Doc: A Strange love	
4:25 W817	3:00 affair with ego	
4:45 Poesjes	3:35 NOS Jaaroverzichten	
4:55 De Mees Kees Kwis	4:20 NOS Journaal	
5:20 EenVandaag	4:25 De Week van Karrewiet	
5:50 Kook mee met MAX	4:35 Podium Witteman	
6:05 VRT Journaal	5:40 Nederland Zingt op Zondag	
6:35 NOS Jaaroverzichten	6:20 VRT Journaal	
7:30 Rail Away:	6:50 NOS Jaaroverzichten	
Prien-Freilassing-	7:45 NOS Journaal	
Berchtesgaden	8:00 Weerbericht Europa/Afrika	
NOS Journaal	8:05 Reizen Waes Europa	
7:55 Weerbericht Europa/Afrika	8:55 NOS Jaaroverzichten	
8:15 LOIS	10:05 Nieuwsuur	
8:20 Nieuwsuur	10:35 Weerbericht	
9:50 Weerbericht	Amerika/Caribiën	
10:20 Amerika/Caribiën	10:40 Draadstaal	
10:25 TV Monument:	11:05 Zembla	
Cornelis Vreeswijk	11:45 Iedereen beroemd	
NOS Studio Sport	compilatie	
11:20 Iedereen beroemd	12:00 VRT Journaal	
11:45 compilatie	12:35 Typisch	
12:00 VRT Journaal	13:00 NOS Oranje	
12:35 Sport jaaroverzicht	Jaaroverzicht 2018	
13:30 2Doc: A Strange	New Generation	
love affair with ego	14:00 NOS Journaal	
15:00 VPRO Boeken	14:20 Voor de vorm	
15:35 NOS Jaaroverzichten	14:45 Frysland DOK	
16:20 NOS Journaal	15:15 Sesamstraat	
16:25 De Week van Karrewiet	15:30 Sesamstraat 10 voor...	
16:35 Podium Witteman	15:40 Apennoten XL	
17:40 Nederland Zingt op Zondag	15:55 Het Klokhuis	
18:20 VRT Journaal	16:10 MINDF*CK Live -	
18:50 NOS Jaaroverzichten	Behind the scenes	
19:45 NOS Journaal	16:30 Blokken	
20:00 Weerbericht Europa/Afrika	16:55 Thuis	
20:05 Reizen Waes Europa	17:20 EenVandaag	
20:55 NOS Jaaroverzichten	17:50 Dagelijkse Kost	
22:05 Nieuwsuur	18:05 VRT Journaal	
22:35 Weerbericht	18:35 Ik Vertrek Kerstspecial	
Amerika/Caribiën	19:20 NOS Journaal	

COLOFON			
Uitgeverij Amigoe (Aruba) N.V.		Administratie Algemeen:	
Tel: (297) 582-4333		Rushilene Lejuez	
Fax: (297) 582-2368		rlejuez@amigoe.com (advertentie)	
Bilderdijkstraat 16		Administratie:	
Postbus 323,		Zulaika Kelly	
Oranjestad, Aruba		zkelly@amigoe.com	
		(abonnement)	
Directie:		Zulma Kock	
Michael Voges		avisoaruba@amigoe.com	
mvoges@amigoe.com		(layout)	
Grecia Willems		Distributie:	
gwilllems@amigoe.com		Zulma Kock	
Redactie:		abonementaruba@amigoe.com	
Melissa Stamper (eind redacteur)		Printer:	
Mirte de Rozario		Caribbean Speed Printers NV Aruba	
Nadine Salas		Klachten over bezorging?	
Ariën Rasmijn		Mail naar:	
arubaredactie@amigoe.com		klachtenaruba@amigoe.com	
Verkoop Algemeen:		Kantooruren:	
Calisa Roosberg		Maandag t/m Vrijdag	
croosberg@amigoe.com		8:00 am – 4:30 pm	
Stephanie Bislip		Bankrekeningnummers:	
sbislip@amigoe.com		Caribbean Mercantile Bank	
AOS Magazine, Social Media & Marketing Coordinator		#20651903	
Tiziana La Torre		Banco di Caribe # 81027801	
tlatorre@amigoe.com		RBC #100031723	
Botica Dakota		Aruba Bank # 6000400190	
588-7364			

Dierencrematorium biedt waardig afscheid

WILLEMSTAD — Soms is een huisdier veel meer voor een baas of een gezin. Het is een lid van de familie geworden. Als het dier dan overlijdt, wil je het een waardig afscheid geven. Met de opening van het dierencrematorium vrijdag, is dat binnenkort mogelijk.

Waar eigenaren voorheen genoodzaakt waren met veel moeite een diep gat in de harde grond in hun tuin te hakken of om het overleden dier dan toch maar naar de landfill te brengen, kunnen ze hun huisdier nu laten cremen en de as na afloop meenemen in een urn. Er is zelfs een klein kamertje in het crematorium met plaats voor een paar gezinsleden, zodat zij tijdens het proces van het cremen van hun dier er op kleine afstand bij kunnen zijn.

Het dierencrematorium is een nieuw, apart gebouw naast het crematorium van Crefona in Brievengat, dat vijftien jaar geleden zijn deuren opende. Vorig jaar besloot het bestuur om een dierencrematorium te bouwen. Dierencrematoria zijn in landen als Amerika of Nederland gemeengoed geworden, naast dierenbegraafplaatsen. “Toen ik het project van het dierencrematorium noemde in een interview, werden we direct overstelpst met telefoontjes”, vertelt Tamara Curiel van Crefona. “De vraag is groot. Ik heb zelf ook honden, dus dit is een uitkomst.”

Tot 80 kilo

De verbrandingsoven voor het dierencrematorium is geïmporteerd uit Tampa, Florida en werkt op gas. Met een temperatuur van 1500 graden Celcius, beslaat het verbrandingsproces 45 minuten tot een uur en kunnen er dieren tot 80 kilo worden gecremeerd. De prijs voor de crematie van een dier is nog niet bepaald. “Binnenkort komt de technicus van de verbrandingsoven uit Amerika om de installatie aan te sluiten en dan weten we ook

hoeveel gas er gebruikt moet worden voor de crematie van een dier”, zegt Crefona-bestuurslid Manohar Sawilani. Wel zal Crefona een Facebook-pagina opzetten met uitleg over het dierencrematorium en daarna ook de tarieven. In Nederland kost de crematie van een hond van tussen de 20 en 30 kilo gemiddeld 150 euro, exclusief bijkomende kosten als de urn of voor het ophalen van het dier thuis. Sawilani benadrukt dat Crefona een stichting is, die geen winst oogmerk heeft met de crematoria. “Het bedrag dat we kunnen opsparen, geven we weer terug aan de gemeenschap, zoals het Ronald McDonald Huis, studentendoele van het blindeninstituut.” De totale investering in het dierencrematorium bedraagt 550.000 gulden. Er moest immers een nieuw, betonnen gebouw worden opgetrokken en de verbrandingsoven zelf kostte 80.000 dollar.

Groeiende vraag

Vijftien jaar geleden opende het crematorium in Brievengat zijn deuren. Het was een initiatief van de Indiase gemeenschap, waarbinnen crematie van de overledene gewoon is. Omdat het proces van het overvliegen van een

lichaam intensief en duur is, kwam er een crematorium. Ook voor mensen buiten de Indiase gemeenschap die als laatste wens hadden om gecremeerd te worden. De vraag naar crematie is de laatste jaren zeker alleen maar toegenomen. “De eerste week van januari zitten we nu al vol”, vertelt Curiel. In 2017 werden 200 per-

sonen gecremeerd, dit jaar zijn het er al 300, waaronder vijf leden van de Indiase gemeenschap. De groeiende vraag heeft volgens Curiel ook te maken met het feit dat er steeds meer bekendheid aan crematie gegeven wordt. Om aan die groeiende vraag te kunnen voldoen, heeft Crefona nu twee verbrandingsovens.

Mocht beschermingsverzoek in vrijheid afwachten HRC: Venezolaan nog steeds in barakken opgesloten

WILLEMSTAD — De Venezolaanse man die afgelopen oktober bericht kreeg van de minister van Justitie, Quincy Girigorie (PAR), dat hij zijn verzoek om bescherming conform artikel 3 van het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens in vrijheid mag afwachten, was volgens stichting Human Rights Caribbean (HRC) op de vooravond van kerst nog steeds in de barakken opgesloten. De organisatie doet een oproep aan de regering om deze Venezolaan, en een tweede ‘politieke vluchteling’ uit Venezuela, hun beschermingsverzoek in vrijheid af te laten wachten.

De stichting maakt zich zorgen om ‘de voortdurende schending van mensenrechten op Curaçao’ en vraagt in het bijzonder aandacht voor de twee politieke vluchtelingen die na een gevaarlijke vlucht uit Venezuela in augustus opgesloten zijn in de barak. “De advocaat en de juridisch adviseur van beide vluchtelingen hebben de minister van Justitie niet weten te vermurwen om de asielzoekers op vrije voeten te stellen, ondanks dat de minister zelf voor één van hen daartoe een brief tekende. (...) Zelfs een persoonlijke garantstelling van bisschop Luis Secco heeft niet geholpen om deze navrant schending van mensenrechten te stoppen”, aldus een publieke oproep van HRC.

In oktober berichtte de minister inderdaad aan één van de Venezolanen dat hij de toetsing van het be-

schermingsverzoek in vrijheid mocht afwachten, mits ‘een hier ter lande wonende solvabele persoon, een Curaçaose ingezetene, zich voor hem voor deze periode garant stelt’. Deze persoon moet ook garant staan voor het vertrek van de migrant uit Curaçao, indien het beschermingsverzoek wordt afgewezen en hij dus moet worden uitgezet. Dit werd vastgesteld in een ministeriële beschikking. Volgens advocaat Achim Henriquez had bisschop Secco zich als garantsteller opgegeven, maar werd een andere persoon bereid gevonden om de Venezolaan bij hem thuis te laten verblijven. Een aantal weken nadat de garantie was ingediend, berichtte een medewerker van het ministerie Henriquez dat er geen bewijsstukken inzake solvabiliteit van de aangegeven garantstellers

waren aangetroffen, waardoor geen solvabiliteitstoetsing kon plaatsvinden. De advocaat werd gevraagd om alsnog een inkomensverklaring van de Belastingdienst en een recente werkgevers- of bankverklaring van de desbetreffende garantstellers in te dienen, en hem werd medegedeeld dat de gene bij wie de Venezolaanse migrant zou verblijven, als hoofd-garantsteller zou worden aangemerkt (dus niet de bisschop).

Advocaat Henriquez verklaarde eerder tegenover de *Amigoe* dat dit onrechtmatig en onredelijk was.

Houding

De houding van het justitiële keten staat in schril contrast tot buureiland Bonaire, waar asielzoekers de beslissing op hun verzoek in vrijheid kunnen afwachten, stelt HRC. De organisatie hoopt dat ‘dat de Curaçaose gezagsdragers nog voor het eind van 2018 tot inkeer komen en overgaan tot een correcte en menswaardige behandeling van deze vluchtelingen in nood door hen in vrijheid hun verzoek om bescherming af te wachten’. Minister Girigorie was niet bereikbaar voor commentaar.

Surprise houdt ermee op na 35 jaar

WILLEMSTAD — Na iets meer dan 35 jaar heeft Surprise Curaçao zijn deuren gesloten. De winkel die het Blokker-assortiment op Curaçao vertegenwoordigde heeft vrijdag de restantinventaris aan goede doelen weggegeven.

Dat zegt ondernemer Erik Maas desgevraagd. De grootste aanleiding voor het sluiten van de winkel aan de SBN Doornweg is de aanhoudende reorganisatie bij de Nederlandse winkels Blokker. De Blokker holding schrapte vorig jaar een groot aantal merken en winkels. Maar

het mocht niet baten. Blokker leed in 2017 het grootste verlies in de historie van het bedrijf. De familie Blokker heeft nu de winkels te koop gezet.

Ook de concurrentie op Curaçao heeft Surprise de das omgedaan. “De laatste jaren draaide Surprise op Curaçao niet goed”, zegt Maas.

Daarom besloot hij dat het niet meer de moeite waard was om de winkel met drie medewerkers, inclusief hijzelf vier, aan te houden. De vestiging op Bonaire gaat door. De winkel daar heeft dit jaar zijn beste jaar ooit gedraaid, legt de ondernemer uit.

De artikelen die niet zijn verkocht tijdens de opheffingsuitverkoop heeft Maas weggegeven aan goede doelen, zoals Kinderdoorden Brakkeput.

Nieuwe Charlwin ‘Broertje’ Marshall-prijs eert culinaire talenten

WILLEMSTAD — Minister van Cultuur, Marilyn Alcalá-Wallé (PAR), heeft de Premio Charlwin ‘Broertje’ Marshall ingesteld die vanaf 2019 jaarlijks zal worden toegekend aan jongeren tussen de zestien tot en met dertig jaar voor een prestatie op gastronomisch en culinair gebied. Dat heeft de minister bekendgemaakt.

De prijzen zullen jaarlijks uitgereikt worden op 14 mei, de geboortedag van de chef-kok die Curaçao meermalen heeft vertegenwoordigd op internationale culinaire competities. De kok droeg eerder dit jaar het stokje over aan een nieuwe generatie koks die Curaçao in het buitenland zullen vertegenwoordigen tijdens culinaire competities. De prestaties van de jonge koks worden beoordeeld aan de hand van een competitie in de categorieën Junior Chef (16-20 jaar) en

Senior Chef (21-30 jaar). De prijs voor de Junior Chef bestaat uit een oorkonde en een geldbedrag ter waarde van 2500 gulden. De prijs voor de Senior Chef bestaat uit een oorkonde, een kunstwerk en een geldbedrag van 5000 gulden. De competitie kan betrekking hebben op zowel de lokale als internationale keukens, of een combinatie daarvan. De Konseho Kultural Kòrsou (culturele adviesraad), benoemt de jury voor de toekenning van de award. De meerderheid van de ju-

ryleden is deskundig op gastronomisch en culinair gebied. Enkele criteria bij de toekenning van de prijs zijn: voorrang verlenen aan kwaliteit en inventiviteit, smaakvol en betaalbaar zijn en toegankelijk voor een breder publiek. De Premio Charlwin ‘Broertje’ Marshall wordt slechts eenmaal aan dezelfde persoon toegekend. Volgens Alcalá-Wallé is cultuur de basis van de ontwikkeling van een gemeenschap en tevens een belangrijk instrument voor nation building. De culinaire en gastronomische kunst moet volgens de minister ook worden meegenomen in de culturele uitingen, de nodige waardering krijgen en tot slot gestimuleerd worden.

Fundashon Duna Lus biedt spreekuur in Bándabou

BARBER — In de tweede week van januari begint het spreekuur voor zwangere vrouwen in Bándabou. In het gebouw van het Rode Kruis in Barber zal een verloskundige twee keer per week in de ochtenduren een spreekuur houden. Dit meldt Glenn Bryson, directeur van Fundashon Duna Lus, beter bekend als de kraamkliniek.

door Xavora Ricardo-van der Biest

Bryson legt uit dat de stichting in verschillende wijken in Bándariba haar spreek-

uurdiensten aanbiedt. “Veel van onze cliënten die uit Bándabou komen, moeten lang reizen voor het spreekuur”, aldus Bryson. Met deze dienst kunnen ze dicht bij

huis op zwangerschapscontrole komen. Er zijn vijf verloskundigen in dienst van de stichting. Elke week zal een andere verloskundige voor het spreekuur zorgen. “Zo kan de zwangere vrouw met alle verloskundigen kennismaken want bij de bevalling zal één van hen aanwezig zijn”, zegt Bryson. Het spreekuur wordt twee keer per week gehouden. Indien er meer vraag is, zal de

stichting de mogelijkheid voor uitbreiding van het aantal spreekuren bekijken. De stichting wil klein beginnen om zo te toetsen waar vraag naar is. “De cliënt moet gemakkelijker van de prenatale zorg gebruik kunnen maken”, aldus Bryson. Volgens de directeur wordt momenteel gewerkt aan de inrichting van het Rode Kruis-pand. Vanaf januari kunnen vrouwen voor prenatale controle komen; er

is echter geen mogelijkheid voor het maken van een echo. Bryson geeft aan dat het echo-apparaat niet mobiel is waardoor deze dienst alleen bij het hoofdkantoor in Rio Canario verleend kan worden. In het kader van de uitbreiding van haar diensten en apparatuur organiseert de stichting op 2 februari, van negen uur ‘s ochtends tot vijf uur ‘s middags een familiedag met een vlooiemarkt.

Sehos betaalt 5 miljoen gulden uit

WILLEMSTAD — Het St. Elisabeth Hospitaal (Sehos) heeft vrijdagochtend een bestand naar verschillende banken gestuurd voor een betaling van in totaal 5 miljoen gulden voor het teveel aan ingehouden premie. Dat meldt commissievoorzitter Felix Pinedo op basis van informatie van financieel directeur Elvis Thode.

Het Sehos komt hiermee de afspraak na die de partijen ongeveer twee maanden terug hebben gemaakt. De voorzitter meldt dat hij in nauw contact staat met de financieel directeur van het ziekenhuis. “Thode heeft donderdagmiddag een e-mail gestuurd omdat er wat problemen waren bij het verwerken van alle gegevens in het bestand voor de banken. De IT-afdeling is hier tot donderdagavond mee bezig geweest. Het bestand is vrijdagochtend alsnog naar de verschillende banken gestuurd. Dit houdt in dat sommige mensen vrijdag al hun geld zullen ontvangen. Anderen zullen pas na het weekeinde het geld op hun rekening hebben.”

Pinedo is blij dat het Sehos de afspraak is nagekomen. Echter, zoals reeds gemeld, is het nog geen gedane zaak. De partijen hebben namelijk geen akkoord bereikt over een ander bedrag, waar de gepensioneerden en huidige werknemers volgens de commissie tevens recht op hebben.

Dit bedrag is gebaseerd op een nieuwe pensioenovereenkomst die volgens Pinedo later getekend zou zijn tussen Ennia en het Sehos, waarbij niet 15 maar 14 procent is ingehouden. De extra 1 procent pensioenpremie zou in een pensioenfonds worden gestort, maar dit fonds is nooit van de grond gekomen, gezien de totstandkoming van de

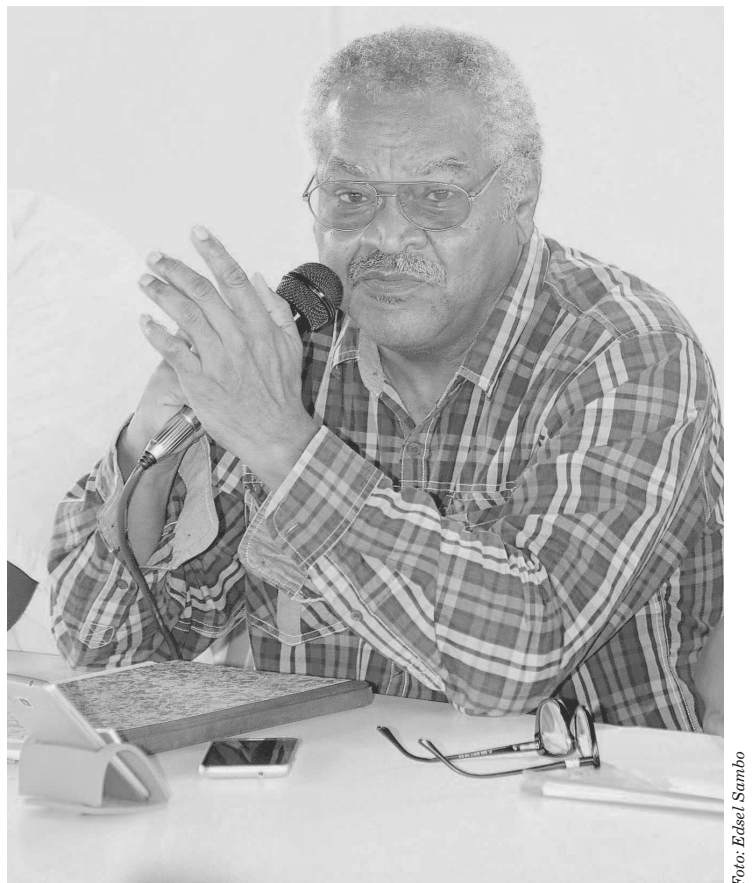

Foto: Edsel Sumbó

Voorzitter van de Commissie Gepensioneerden Felix Pinedo.

basisverzekering ziektekosten (bvz). Dit geschil zal na het reces van het hof via de rechter worden uitgevochten. Op 9 januari komen de advocaten van beide partijen samen om de procedures vast te leggen en de aanvraag op schrift stellen. Ondanks het feit dat er geen overeenstemming is

bereikt over deze kwestie is Pinedo toch optimistisch. “We hebben recht op het geld. Het is van ons. Zo simpel is het.” Alle huidige werknemers en gepensioneerden die aanspraak willen maken op dit geld zullen te zijner tijd worden gevraagd een bijdrage te leveren van 75 tot 100 gulden voor de advocaatkosten.

Fundacion Arubano di Esnan Visualmente Incapacita

Primavera 233, Aruba Tel.(297)582-5222/582-5051, fax (297)582-0306
e-mail: favi@setarnet.aw website: http://www.favi.org

Onderzoek Statia: Eenvoudige strategie beschermt zeeschildpad tegen klimaat

BRUSSEL — De voortplanting van zeeschildpadden kan eenvoudig verbeterd worden door de temperatuur rondom de nesten te verlagen, concluderen onderzoekers. Hogere temperaturen door de klimaatverandering bedreigen de voortplanting van de dieren. Dat meldt persagentschap *IPS*.

De incubatietemperatuur in het zand rondom de nesten van zeeschildpadden bepaalt het geslacht van de schildpad, zegt Nicole Esteban van de Swansea University, die het onderzoek op St. Eustatius uitvoerde samen met de Wageningen Universiteit. “Uit de eieren ontwikkelen zich bij lage temperaturen (meestal lager dan 29 graden Celsius) mannetjes. Bij hogere temperaturen komen er vrouwelijke schildpadden uit.” Uit eerder onderzoek op St. Eustatius bleek dat de incubatietemperatuur er gemiddeld 31 graden is. Dat leidde er in de afgelopen decennia toe dat het me-

rendeel van de schildpaden geboren op de stranden uit vrouwtjes bestond.

Schaduw
Het onderzoeksteam deed tussen 2012 en 2017 een reeks experimenten om verschillende verkoelingsmethoden te testen. Daarbij werden eenvoudig verkrijgbare materialen zoals wit zand en palmladeren gebruikt. Volgens Marjolein Christen, onderzoeker aan de Wageningen Universiteit, kunnen met eenvoudige maatregelen populaties van alleen vrouwelijke schildpadden voorkomen worden.

Palmladeren
“Palmladeren zijn het effectiefste beschaduwingsmateriaal: de temperatuur daalt gemiddeld met 0,6 graden. De variatie tussen stranden op slechts 1 kilometer van elkaar was gemiddeld 1,9 graden. Verplaatsing tussen stranden en schaduw kan de geslachtsverhouding tussen zeeschildpadden verschuiven van de huidige 97 tot 100 procent vrouwtjes, naar 60 tot 90 procent. Dat is een gigantisch verschil.”

Kunstmatige schaduw en nestverplaatsing kunnen volgens Jessica Berkel, manager van het St. Eustatius Marine Park, uitsterven van de zeeschildpad op St. Eustatius voorkomen. “We zijn van plan om schildpadnesten te verplaatsen naar het koelere strand. Het is al gelukt om enkele eieren naar een koelere locatie te verplaatsen.”

Statia eindigt 2018 met klein begrotingsoverschot

ORANJESTAD — Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties Raymond Knops heeft de derde en vierde wijziging van de begroting voor 2018 goedgekeurd, zo verklaarde hij in drie brieven aan de regeringscommissaris van St. Eustatius Mike Franco, vorige week vrijdag. De amendementen leiden tot een overschot van 12.018 dollar op de begroting van Statia voor dit jaar.

Door de wijzigingen heeft het eilandbestuur in totaal 15.301.093 aan inkomsten; de totale uitgaven bedragen 15.289.075. Staatssecretaris Knops verklaarde dat de begrotingswijzigingen in overeenstemming zijn met de Wet Financiën openbare lichamen Bonaire, St. Eustatius en Saba (FinBES). Knops maakte bekend dat hij de begroting voor 2019 op 29 november heeft ontvangen. Hij zei dat bij de presentatie van de begroting voor vol-

gend jaar het Openbaar Lichaam St. Eustatius enkele ‘duidelijke’ verbeteringen heeft gerealiseerd in vergelijking met de ontwerpbegroting, vooral waar het gaat om ‘leesbaarheid’ en het verstrekken van informatie. “Deze ontwikkeling is een goede stap richting duurzame overheidsfinanciën”, schreef de staatssecretaris. In zijn brief, waarin hij de begroting voor 2019 aan de staatssecretaris voorlegde, gaf commissaris Franco aan

welke elementen in de begroting moeten worden verbeterd om de begroting 2020 naar een hoger niveau te tillen. Tot de genoemde elementen behoren het onderhoud van kapitaalgoederen en het grondbeleid. De Nederlandse bewindsmann stelt zich ervan bewust te zijn dat ‘de weg naar duurzame overheidsfinanciën er niet één is die zich binnen enkele maanden realiseert’ en vervolgt: “Derhalve verzoek ik u voortvarend invulling te geven aan de door u voorgenomen verbetering.” Hij stelt dat het eiland onlangs ook de ‘financiële middelen’ hiervoor heeft ontvangen en vraagt de regeringscommissaris om zo snel mogelijk overleg te plegen over de besteding van deze fondsen.

Prijsvergelijker december:

Rincon City flink goedkoper geworden

KRALENDIJK — Supermarkt Rincon City heeft zijn inkoopbeleid aangescherpt en heeft nu ook goedkopere alternatieven voor de dure A-merken in het assortiment. De supermarkt is daardoor flink goedkoper geworden.

In de maandelijkse prijsvergelijker van consumentenorganisaties Unkoben en FT-pKB en het ministerie van Economische Zaken, blijft de rangschikking van de vier goedkoopste en de vier duurste supermarkten stabiel. In de middengroep verschuift er nog wel eens wat. Rincon City steeg met zijn aangescherpte inkoopbeleid van de negende naar de vijfde

plaats. Lucky Supermarket, in augustus nog een van de goedkopere, schuift langzaam op richting de duurdere supermarkten. In het geheel gebeurde er in december weinig met de prijzen van de vijftien supermarkten in vergelijking met die van november. In een aantal was een gemiddelde prijsdaling van het pakket te zien en bij de resterende su-

Foto: Shutterstock

Products: soda biscuits, bloem, brood bruin, brood wit, cornflakes of havermout, macaroni of spaghetti, maïsmeel (funchi), rijst bruin, rijst wit, corned beef, kidneybeans (droog), kipfiet, kippenvleugels, kippenpoten, lunchon meat, gezouten vis, jam (aardbeien), jonge kaas (blok of plakjes), pindakaas, turfsnif, aardappel, balbanaan, zoete aardappel (yams), jildogria, paprika (groen, tomaten), uien, witte kool, wortel, mais in blik, rode biet (pot of blik), appels, limoen, sinaasappel, watermeloen, zout, all-season (kruidenmix), margarine, peper zwart, suiker, vegetable oil, zonnebloem olie, ketchup, mayonaise, melkpoeder, sinaasappelsap, cola, houbare melk halfvol, fleswater, oploskoffie, thee (zwarte thee), baby of peuter cereal, babyvoeding compote (potjes), allesreiner, maandverband, shampoo, tandpasta, deodorant, toilet papier, waspoeder.

permarkten werd het gemiddeld duurder of bleef het gelijk. Enkele die in november duurder waren geworden, hebben dit in december weer gecompenseerd met prijsverlagingen. De waarnemers zagen dat de goedkopere merken in december nogal eens uitverkocht waren. Dat is een aanwijzing dat steeds meer

consumenten bewust kiezen voor de goedkopere alternatieven. Als het goedkopere merk is uitverkocht is er vaak alleen een veel duurder merk beschikbaar. Dat zorgt voor grote prijschommelingen voor bepaalde producten in een supermarkt. Per supermarkt zijn de prijzen van de producten te vinden op www.unkobon.org.

Doden en vermisten door bootongeluk Suriname

PARAMARIBO — Bij een bootongeluk op de Surinaamse rivier de Coppename zijn gisteren zeven mensen omgekomen. Een onbekend aantal wordt nog vermist. Dat schrijven diverse media in Suriname. De Surinaamse politie was niet bereikbaar. Alle slachtoffers woonden in het dorp Corneliskondre in het noorden van Suriname.

De boot waar de slachtoffers in zaten is omgeslagen. Het water was onstuimig. Door een grote golf die tegen de boot sloeg, raakten de inzit-

tenden in paniek en kwamen aan een kant te zitten. Toen ze probeerden het water uit de boot te scheppen kan- telde deze om. Geen van de

mensen in de boot droeg een zwemvest, terwijl dit wel verplicht is bij het reizen in de open korjalen. De regering van president Desi Bouterse zegt in een verklaring ‘met grote ontsteltenis’ kennisgenomen te hebben van het ongeluk. Het leger, de politie, medische hulpdiensten en dorpsbewoners hebben ter plekke hulp verleend, aldus de verklaring.

NO ENFRENTA
CANCER DI
PECHO BO SO

Bonairecursief

Oud en Nieuw

Oud en Nieuw lopen over de Kaya Grandi. Amerikaanse dagjesmensen, vanochtend aangekomen met de Adventure of the Seas, ontdekken avontuurlijk Kralendijk. “Ik heb het wel een beetje gehad”, zegt Oud, en veegt zijn natte voorhoofd af. “Ja, ja, het was me het jaartje wel,” antwoordt Nieuw, “weet je wat? Ik bied je een lekker ijsje aan.” Het is even koude oorlog bij Gio’s, dan zijn Oud en Nieuw aan de beurt. Oud is van de donkere ijs-

“Zit niet zo te gluren, vader”, maant Nieuw. Hij neemt een hapje vanille. “Ik ben blij dat het er bijna op zit”, verzucht Oud, “het wordt me allemaal een beetje teveel. Elke dag die Trump, de Brexit, Zwarte Piet, het klimaat, de gele hesjes, Twitter, Facebook, dividendbelasting, uithollende democratieën, de holle frases, de ... , de ...”. “Rustig maar Oud, eet lekker je ijsje. Je bent op Bonaire. Relax!” “Bonaire! Het kippenhok waar de haantjes zich blijven

roeren!” Oud morst een klodder walnootjes op zijn kin. Nieuw pakt een servetje en veegt het gezicht van Oud schoon. Zijn wangen vormen een landschap van grijze stoppels. “Kom”, zegt Nieuw, “we nemen zo een duik tussen de frisse jongens en meisjes. Jij spoelt al je zonden af en ik begin onbevange aan mijn taak”. “Die mutsen, he”, moppert Oud, “van die soepfabriek, weet je dat zij nu ook al vegetarische worsten maken? Niet te vreten, dat spul”. Het zal me eigenlijk worst wezen, denkt Nieuw, maar hij zegt niets tegen Oud. Hij heeft er eigenlijk wel zin in, dat 2019.

Peter Bijsterbosch

Foto: Peter Bijsterbosch

Op 1 januari 2019 om 11.00 uur is de traditionele nieuwjaarsduik bij Coco Beach

soorten: een bolletje chocolade, walnoot en karamel. Nieuw geeft de voorkeur aan de frisse smaken: citroen, vanille en aardbei. Achter in de zaak vinden ze een vrij tafeltje, voorbij een man in tropenpak, de helm nog op het hoofd, en zijn vrouw van wie de borsten dreigen te ontsnappen uit het roze hemdje.

Van Malmok tot Willemstoren inspireert Bonaire tot opvallende bespiegelingen over mens, dier en landschap. Soms ontroerend, ingetogen dan wel uitbundig, vaak met een glimlach. De verwondering regeert bij deze getuigenissen over een bescheiden eiland in een zee vol zegingskracht. Uw reactie is welkom via bonaire.cursief@gmail.com

Durante dianan di fiesta nos kier pa bo tene bon cuenta cu bo salud.

Departamento di Emergencia ta habri 24 ora pa dia pa atende casonan di emergencia.

Dokter na warda situa den edificio di MOB na hospital ta habri:

31 di December 2018
6:00 PM - 10:00 PM

1 y 2 di Januari 2019
Mainta: 9:00 AM - 1:00 PM
Atardi: 6:00 PM - 10:00 PM

Orario di bishita:

Cambio di año: 11:00 PM - 1:00 AM

1 di januari: 11:30 AM - 8:00 PM

E orarionan aki ta valido pa tur departamento cu excepcion di ICU/CCU, Maternity, Pediatrics y Stroke Unit (parti di B3).

Egypte doodt militanten na aanslag op bus

CAÏRO — Egyptische veiligheidstroepen hebben veertig militanten gedood tijdens twee afzonderlijke operaties na een aanslag met een bom gisteren op een toeristenbus bij Caïro. Daarbij kwamen vier mensen om het leven.

De militanten waren van plan aanslagen te plegen op kerken, overheidsinstellingen, de strijdkrachten en toeristenplaatsen, zei het ministerie van Binnenlandse Zaken in een verklaring vandaag. De operaties vonden plaats in de Sinai-woestijn en in Gizah, een voorstad van Caïro.

Bij de bomaanslag gisteren kwamen drie Vietnamezen en een Egyptische gids om het leven. Zij zaten volgens het Egyptische ministerie van Binnenlandse Zaken in een toeristenbus in de buurt van de piramides van Gizah toen een zelfgemaakt explosief op straat afging.

Bij de bomaanslag kwamen 4 mensen om het leven.

De ontploffing is de eerste dodelijke aanval op buitenlandse toeristen in Egypte in ruim een jaar tijd. De aanslag komt op het moment dat de toeristische sector, een

belangrijke bron van buitenlandse inkomsten, herstellende is na een forse daling van het aantal bezoekers sinds de opstand in het land in 2011.

De laatste dodelijke aanval op buitenlandse toeristen in Egypte was in juli 2017, toen twee Duitsers werden neergestoken in de badplaats Hurghada aan de Rode Zee.

Migrantenjongen was besmet met griepvirus

Felipe Gomez overleed 24 december.

WASHINGTON — De achtjarige jongen uit Guatemala die op kerstavond in Amerikaanse grensbewaring is overleden, kan volgens de autoriteiten in New Mexico aan de griep zijn gestorven.

De exacte doodsoorzaak is nog niet vastgesteld, maar volgens het forensisch instituut in New Mexico is het zeker dat de jongen besmet was met influenza B. De onderzoeken naar de doodsoorzaak moeten nog worden afgerond.

De jongen was de maandag na zijn arrestatie op 18 december door de Amerikaanse grensautoriteiten naar het ziekenhuis gebracht. De diagnose daar was dat hij kou had gehad, maar geen griep had. Na 90 minuten werd hij weer over-

gedragen aan de grensautoriteiten. Toen het kind braakte en het bewustzijn verloor, werd het teruggebracht naar hetzelfde ziekenhuis waar het kort voor middernacht stierf. Samen met de dood van een zevenjarig meisje op 8 december leidde de zaak tot discussie over hoe om te gaan met vluchtelingen, vooral kinderen, in Amerikaanse grensdentent.

Italië: 10 miljoen voor hulp getroffen Etna

ROME — De Italiaanse regering trekt 10 miljoen euro uit voor de eerste hulp in de regio Catania op Sicilië. Dat heeft de Italiaanse premier Giuseppe Conte via Twitter bekendgemaakt. De regio is zwaar getroffen door de uitbarsting van de vulkaan de Etna en de aardbevingen als gevolg daarvan.

“Op deze manier laat de regering concreet zien dat zij dicht bij de getroffen staat”, aldus Conte. Gisteren riep de

regering de noodtoestand uit in het getroffen gebied. Die maatregel stelt de autoriteiten in staat om bepaalde regels te omzeilen en sneller hulp te bieden. Maandag barstte de Etna plotseling uit, gevolgd door een relatief zware aardbeving woensdagochtend met een kracht van 4.8 in het gebied rond Catania aan de zuidoostelijke voet van de vulkaan. Tientallen mensen raakten gewond en er waren schademeldingen aan 1600 woningen. Volgens de autoriteiten zijn meer dan 400 mensen tijdelijk dakloos.

3 gewonden bij steekincident Rotterdam

ROTTERDAM — Bij een steekpartij op de Westersingel in Rotterdam zijn vanochtend rond 05.00 uur drie mensen gewond geraakt, van wie twee ernstig. Een van hen, een 22-jarige inwoner van Ridderkerk, moest op

straat een levensreddende operatie ondergaan, meldt de politie. Zijn toestand en die van een tweede zwaargewonde is zorgwekkend. Het derde slachtoffer ontving ter plaatse eerste hulp. Het incident gebeurde vlak-

bij de discotheek Club Vibes. De verdachten werden geweigerd aan de deur en waren geen gasten, zo schrijft de discotheek op Facebook. De politie denkt dat een ruzie aan de steekpartij vooraf is gegaan. Mogelijk kenden

de gewonden hun belagers niet. Een verdachte, een 31-jarige Rotterdammer, is meteen na het incident gearresteerd. Korte tijd later werden in Ridderkerk nog drie verdachten in een auto aangehouden.

Sport

Roest gelukkig, Kramer redelijk tevreden

HEERENVEEN — Patrick Roest is dit seizoen voor Sven Kramer vooralsnog niet te verslaan op de 5000 meter. De 23-jarige schaatser uit Lekkerkerk was ook bij de NK afstanden zijn negen jaar oudere ploeggenoot de baas. Hij pakte met een tijd van 6.09,36 zijn eerste titel bij dit toernooi. Kramer, die tegen Roest reed in de laatste rit, moest ook nog achter Jorrit Bergsma (6.12,68) genoegen nemen met brons (6.13,82).

“Ik blijf het nog steeds speciaal vinden om Sven te verslaan”, liet Roest opgetogen weten. “We hebben er opnieuw een mooie strijd van gemaakt voor het publiek. Sven kwam in het tweede deel van de race plotseling hard onderdoor. Daar moest ik

wel op reageren, anders was hij weggeweest. Gelukkig had ik de goede benen om zijn aanval te pareren en daarna een gat te slaan.” Kramer was redelijk tevreden met zijn derde keer brons dit seizoen op zijn favoriete afstand. “Natuurlijk baal ik

dat ik niet heb gewonnen”, gaf de tienvoudige kampioen toe. “Ik had misschien wel voor de eerste keer in acht weken het gevoel dat ik goud kon pakken. Mijn aanval op Patrick kwam achteraf iets te vroeg. Ik zat nog iets te ver weg van hem. Ik kwam wel naast Patrick, maar kon geen afstand nemen. Voor hem was het daardoor makkelijk om te counteren.” Kramer, die ook bij de wereldbekerkwalificatie en bij de vierde wereldbeker in Thialf voorrang moest verlenen aan Roest, benadrukte vooral de

pluspunten bij zichzelf. “Mijn rug houdt zich nu goed. Ik heb het gevoel dat ik niet meer zoveel nodig heb om weer te gaan winnen. Het feit dat ik weer kan en durf aan te vallen, dat ik mezelf weer in de race kan knokken, doet me goed. Als je geen zelfvertrouwen hebt, doe je dat niet.” Kramer rekent erop dat hij zich vandaag op de 1500 meter weet te plaatsen voor de EK allround in januari in Col-lalbo. De Fries weet nog niet of hij morgen op de 10.000 meter van start gaat. “Ik leef van dag tot dag.”

Vlnr.: Petra Vlhova uit Slowakije, Mikaela Shiffrin uit de VS en Wendy Holdener uit Zwitserland.

Skiester Shiffrin blijft winnen

SEMMERING — Mikaela Shiffrin blijft dit seizoen ongeslagen in slaloms om de wereldbeker. De Amerikaanse skiester won ook de vierde manche in het Oostenrijkse Semmering. Shiffrin kwam na twee runs uit op een tijd van 1.42,99.

Daarmee was de drievoudig wereldkampioene op de slalom 29 honderdsten sneller dan de Slowaakse Petra Vlhova,

die net als in de drie vorige slaloms als tweede eindigde. Gisteren won Vlhova in Semmering wel een reuzenslalom.

De Zwitserse Wendy Holdener maakte het podium compleet. Voor de 23-jarige Shiffrin was het de achtste wereldbekerzege van het seizoen en de 51e uit haar carrière. In 2018 won ze vijftien wereldbekerraces, een absoluut record in één jaar.

Fors minder moord en doodslag na piek in 2017

DEN HAAG — In Nederland zijn het afgelopen jaar voor zover bekend 108 mensen slachtoffer geworden van moord en doodslag. Tot dat aantal komt de website Moordatlas.nl, waarop schrijver Eric Slot al jaren de misdaden met fatale afloop bijhoudt. Het is een scherpe daling ten opzichte van vorig jaar, toen volgens de officiële cijfers van het CBS 158 slachtoffers van moord en doodslag te betreuren waren.

De piek in 2017 was opmerkelijk, gezien de dalende trend van de jaren ervoor. Maar met nog slechts enkele dagen van het jaar te gaan, ziet het ernaar uit dat het geen echte trendbreuk was: het ‘moordcijfer’ van dit jaar is gelijk aan 2016. En daar-

mee ook gelijk aan 1973, het jaar waarin voor het eerst meer dan honderd mensen in Nederland om het leven werden gebracht.

Onder de 108 slachtoffers waren 40 vrouwen, aldus de Moordatlas. “Alle vrou-

wen werden door een bekende vermoord.” Meestal zijn (ex-) partners de daders. In slechts twee zaken is de verdachte een vrouw, alle andere moorden werden door mannen gepleegd. Van de grote steden worden in Amsterdam nog altijd de meeste mensen vermoord, met veertien slachtoffers in 2018. In Rotterdam werden twaalf mensen om het leven gebracht. In Noord-Brabant vielen zeventien doden. Volgens Moordatlas werden zeker zestien liquidaties in de onderwereld gepleegd.

China laat Canadese lerares vrij

OTTAWA/PEKING — China heeft de Canadese lerares Sarah McIver vrijgelaten. Dat melden Canadese media en de BBC. McIver is lerares in China en werd eerder deze maand aangehouden en ondervraagd, omdat er iets mis zou zijn met haar visum of werkvergunning.

Aanvankelijk werd gedacht dat de aanhouding van McIver verband had met de arrestatie van een topvrouw van de telecommunicatiegigant Huawei, Meng Wanzhou, maar de

Canadese premier Justin Trudeau ontkende dat. Meng werd begin december in het Canadese Vancouver op verzoek van de Amerikaanse autoriteiten gearresteerd. Peking betitelde de arrestatie als ‘schandalig’. Sindsdien zijn in China een ondernemer uit Calgary, Michael Spavor, en de Canadese

oud-diplomaat Michael Kovrig achter de tralies verdwenen. Ze hebben afgelopen zondag contact met Canadese diplomaten gehad. Die twee opgepakte Canadezen, zitten nog steeds vast in verband met Chinese zorgen over de nationale veiligheid. Het zou hier kunnen gaan om een vergelding voor de arrestatie van Meng Wanzhou. Canada heeft al enkele malen de onmiddellijke vrijlating van het duo gelast, maar China heeft alle verzoeken geweigerd.

Britse minister bezorgd over migranten op Kanaal

LONDEN — De Britse minister van Binnenlandse Zaken Sajid Javid maakt zich grote zorgen over het groeiend aantal migranten dat vanuit Frankrijk met kleine bootjes het Kanaal naar Engeland oversteekt. Hij noemt het ‘een zeer ernstige zaak’. Dat melden Britse media.

Javid wil zo spoedig mogelijk met zijn Franse collega hierover in gesprek. Volgens het ministerie van Binnenlandse

Zaken is er ‘bezorgdheid over het feit dat het slechts een kwestie van tijd is voordat mensen hun leven verliezen’. Sinds begin november hebben zeker 221 migranten geprobeerd om het Kanaal over te steken naar Engeland. Gisteren werden nog twee afzonderlijke groepen migranten die per boot het land probeerden binnen te komen, opgepikt. Het ging in totaal om twaalf personen. Sommigen hadden onderkoe-lingsverschijnselen.

TRADITIONAL
PAGARA
OF RENAISSANCE ARUBA RESORT & CASINO

DECEMBER 31ST | 3PM

Location: L.G. Smith Boulevard
in front of the Cinema

R
RENAISSANCE®
ARUBA RESORT & CASINO

Euro

Hoger

AMSTERDAM — De AEX-index op de beurs in Amsterdam is gisteren flink hoger gesloten. Ook elders in Europa waren er stevige plussen. Beleggers trokken zich op aan de slotrally op Wall Street van donderdag. Verder was er weinig richtinggevend nieuws op de laatste volledige handelsdag van het jaar.

De AEX sloot 1,7 procent hoger op 484,17 punten. De Amsterdamse hoofdfondindex koerst af op een verlies van zo'n 11 procent in 2018. Het is het eerste jaarverlies sinds 2011. De MidKap dikte 2,6 procent aan tot 645,52 punten. De beursgraadmeters in Parijs en Londen klommen tot 2,3 procent.

Alleen digitaal beveiligder Gemalto verloor iets (min 0,1 procent), de andere hoofdfondsen op het Damrak eindigden in het groen. Sterkste stijger was kabel- en telecomconcern Altice Europe met een winst van 7,1 procent. Shell klom 2,2 procent. Het olie- en gasconcern begint met het volledig in ontwikkeling brengen van de Argentijnse schalievelden. Daarnaast heeft Shell de verkoop van belangen in enkele ondernemingen in Nieuw Zeeland aan olie- en chemiebedrijf OMV afgerond.

Euronext steeg 1,7 procent. Het beursbedrijf heeft toezeggingen van de houders van meer dan 50 procent van Oslo Børs. De Noorse beursuitbater gaf aan met Euronext in gesprek te willen, maar ook naar andere opties te willen kijken.

De euro was 1,1446 dollar waard, tegen 1,1409 dollar op donderdag. De prijs van een vat Amerikaanse olie steeg 2,1 procent tot 45,57 dollar. Brentolie kostte 0,1 procent meer en werd verhandeld voor 52,28 dollar per vat.

Wall Street

In de min

NEW YORK — De Amerikaanse aandelenbeurzen sloten gisteren overwegend licht lager. Na een dag vol koersschommelingen boekte alleen de Nasdaq een kleine koerswinst. Voor beleggers was er weinig richtinggevend nieuws. Ze hielden wel onder meer de olieprijs, de shutdown en de ontwikkelingen rond het handelconflict tussen de Verenigde Staten en China in de gaten.

De Dow-Jonesindex eindigde op de een na laatste handelsdag van het jaar 0,3 procent lager op 23.062,40 punten. De brede S&P 500 daalde 0,1 procent tot 2485,74 punten. Technologiebeurs Nasdaq steeg 0,1 procent op 6584,52 punten.

De shutdown van de Amerikaanse overheid duurt ten minste nog tot dit weekeinde en mogelijk tot in januari. De Senaat en het Huis van Afgevaardigden hebben nog geen akkoord bereikt om de financiering te herstellen voor de ongeveer 20 procent van de overheid die is getroffen.

Wells Fargo (plus 0,6 procent) schikte een zaak over oneerlijke handelspraktijken met alle vijftig Amerikaanse staten. De bank telt daar 575 miljoen dollar voor neer.

Voor winkelketen Sears (min 8 procent) is het mogelijk erop of eronder. In oktober vroeg de in zwaar weer verkerende retailer faillissementsbescherming aan en de deadline voor het vinden van een koper voor het meer dan 68.000 medewerkers tellende Sears loopt af. Alleen het investeringsfonds van voorzitter Eddie Lampert toonde tot nu toe interesse. Ondertussen kondigde Sears aan nog eens tachtig Sears- en Kmart-winkels te sluiten, bovenop de eerder aangekondigde 164.

Voor beurzen zat venijn in de staart

AMSTERDAM — Beleggers kijken terug op een jaar vol hoofdpijndossiers. Handelsspanningen tussen de Verenigde Staten en China domineerden de krantenkoppen en voedden de onzekerheid op de beurzen. Rentebesluiten en aanhoudende onzekerheid over de brexit drukten het sentiment verder. Waar die zorgen lange tijd nog werden gecompenseerd door klinkende bedrijfscijfers, kleurden de belangrijkste graadmeters richting het jaareinde steeds vaker dieproud.

De AEX beleefde het eerste verliesjaar sinds 2011. De hoofdfondindex op het Damrak staat op 484,17 punten, zo'n 11 procent lager dan aan het begin van het jaar. De Midkap leverde over een jaar gezien zelfs bijna 23 procent in, met een actuele stand van 645,52 punten. Ook de belangrijkste beursgraadmeters in New York sluiten het jaar lager af dan het begon. Maandag wordt er nog een halve dag gehandeld op Beursplein 5, terwijl New York voor een hele sessie staat.

Beursplein 5 leek tot aan de zomer met horten en stoten de weg omhoog te vinden. De beursgang van Adyen in juni was bovendien de grootste van een techbe-

drijf aan de Amsterdamse beurs ooit. Ook zakenbank NIBC, groothandelaar B&S Group en laadpalenfabrikant Alfén maakten hun opwachting op Beursplein 5. Enkele geplande beursgangen, waaronder die van Leaseplan, werden afgelast.

Grote verhalen waren er ook. ING schikte een witwasaffaire voor honderden miljoenen euro's, kwam onder zware politieke en publieke druk en offerde zijn financieel topman. Unilever zette een streep door de geplande verhuizing van het Londense hoofdkantoor naar Rotterdam. In navolging van die beslissing ging het afschaffen van de dividendbelasting in Nederland niet door.

Maritiem dienstverlener SBM Offshore schikte een langslappende zaak in Brazilië. Navigatiedienstverlener TomTom voelde druk toen autoalliantie Renault-Nissan-Mitsubishi een deal sloot met techbedrijf Google om diens software Android de basis voor de boordcomputer te maken. De bouwsector had te kampen met een aantal probleemprojecten. Daar steeg die van de zeesluis bij IJmuiden, de grootste ter wereld, bovenuit. De opdracht bleek een flink hoofdpijndossier voor bouwers BAM en VolkerWessels, verenigd in het consortium OpenIJ. De twee schreven vele miljoenen af op het project.

Luchtvaartcombinatie Air France-KLM had veel last van stakingen en zag zijn topman vertrekken. Beleggers in de veel gehypte bitcoin en andere cryptovaluta kwamen van een zeer koude kermis thuis. De digitale munten kelderden ten opzichte van het niveau waarmee ze het jaar begonnen.

Aan de overkant van de Atlantische Oceaan leek het lange tijd ook vooral crescendo te gaan, gestimuleerd door klinkende bedrijfsresultaten als gevolg van belastinghervormingen. Techreus Apple had zelfs een beurswaarde van meer dan een biljoen dollar, een primeur. Tegelijkertijd vielen bij techreuzen rake klappen. Zo verloor Facebook in juli miljarden dollars aan beurswaarde na tegenvallende cijfers in de nasleep van privacyschandalen.

Het einde van het jaar werd de stemming op de beurzen pessimistischer, ondanks de toenadering die de VS en China zochten. Tijdens de laatste handelsdagen van het jaar speelde de shutdown van de Amerikaanse overheid, maar ook luide kritiek van president Donald Trump over het beleid van zijn eigen centrale bank, de financiële markten parten. Deze ontwikkelingen veroorzaakten zeer forse koersbewegingen op de wereldwijde aandelenmarkten.

Weer recordjaar voor haven Antwerpen

ANTWERPEN — De haven van Antwerpen is voor het zesde jaar op rij naar een nieuw record gegroeid. Van alle soorten ladingen werd meer overgeslagen, waardoor de volledige haven met 5,1 procent groeide ten opzichte van vorig jaar.

De totale overslag in de grootste haven van België komt naar verwachting uit op 235 miljoen ton, 12 miljoen ton meer dan in 2017. Daarvan

was containervervoer, dat met 5,8 procent groeide, goed voor 130 miljoen ton. De overslag van vloeibare goederen, zoals bijvoorbeeld

olie, en droge massagoederen als kolen, erts en graan namen respectievelijk met 4,5 procent en 5 procent toe. Van stukgoederen steeg de overslag met 1,8 procent. Afgelopen jaar investeerden bedrijven ruim 2 miljard euro in de haven. Die zet komend jaar in op verduurzaming, maar wil ook met structurele

oplossingen komen voor mobiliteit en digitalisering. "De haven van de toekomst moet voldoende capaciteit hebben én bereikbaar, duurzaam, slim en veilig zijn om op die manier aantrekkelijk te blijven voor investeerders", vat topman Jacques Vandermeiren van het Havenbedrijf samen.

China staat import van Amerikaanse rijst toe

PEKING — China heeft de deur geopend voor de invoer van rijst uit de Verenigde Staten. Dat is een unicum zeggen analisten, die hierin meteen een signaal zien dat de gespannen relatie tussen beide economische grootmachten iets aan het verbeteren is.

Het groene licht van de Chinese douane voor de rijst komt in de aanloop naar nieuwe gesprekken tussen de landen in januari. China en de VS willen dan verder praten over hun handelconflict. Onlangs maakte China nog bekend voor drie maanden de strafarieven op Amerikaanse auto's in te trekken als teken van goede wil in het overleg met de VS. De twee landen spraken eerder ook al af voorlopig geen nieuwe importheffingen in te voeren. Het is overigens nog niet duidelijk hoeveel rijst China zou willen kopen van

Foto: Shutterstock

de Amerikanen. Een aan de regering in Peking gelieerde denktank heeft aan persbureau Reuters laten weten dat de prijs van Amerikaanse rijst niet concurrerend is.

Invoer uit andere Aziatische landen is goedkoper. Daarom zou de stap om formeel toestemming te geven voor de

import uit de VS vooral moeten worden gezien als een gebaar van goede wil richting Washington.

Lidl maakt Nederlandse filialen aardgasvrij

Foto: Shutterstock

HUIZEN — Supermarktketen Lidl heeft zijn ruim 400 Nederlandse winkels aardgasvrij gemaakt. Deze week werd in Rotterdam het laatste filiaal van het aardgas afgesloten, meldt de budgetsuper.

Lidl heeft de aardgas aansluiting in de winkels vervangen door een elektrische warmtepomp. Naar eigen

zeggen is de keten de eerste grote supermarkt in Nederland die dit op landelijke schaal heeft gedaan. De afgelopen jaren heeft Lidl flink geïnvesteerd in het aardgasvrij maken van alle winkels. Als eerste waren de filialen in de provincie Groningen aardgasvrij. Nu met het laatste filiaal ook de provincie Zuid-Holland rond is, is de landelijke doelstelling van het bedrijf behaald.

JPMorgan krijgt witwasboete in Hongkong

Foto: Shutterstock

HONGKONG — JPMorgan Chase heeft in Hongkong een boete gekregen wegens het overtreden van de regels tegen witwassen. De Amerikaanse bank moet 12,5 miljoen Hongkong dollar, omgerekend zo'n 1,6 miljoen dollar, betalen.

JP Morgan Hong Kong overtrad de regels tussen april 2012 en februari 2014, liet toezichthouder

Hong Kong Monetary Authority (HKMA) weten. De bank trok zijn klanten niet na en verstuurde geld via het Swift-systeem zonder de naam van de verzender. JPMorgan had een deel van die overtredingen zelf opgemerkt en gemeld bij de HKMA. In oktober had de toezichthouder laten weten acht banken te onderzoeken wegens overtreding van de antiwitwasregels.

Oracle-oprichter Ellison in bestuur Tesla

PALO ALTO — Tesla heeft Oracle-oprichter Larry Ellison benoemd tot bestuurder. Ook Kathleen Wilson-Thompson, personeelsdirecteur van drogisterijketen Walgreens Boots Alliance, treedt toe tot het bestuur van de maker van elektrische auto's. Tesla stelde de twee nieuwe bestuursleden aan als gevolg van een schikking met beurswaakhond SEC.

De 74-jarige miljardair Ellison is een grootheid in Silicon Valley. Hij richtte softwarebedrijf Oracle op in 1977 en is nog altijd technologiedirecteur van het bedrijf. De 61-jarige Wilson-Thompson werkte onder meer bij Kellogg voor

ze naar Walgreens Boots Alliance overstapte. Ze wordt de derde vrouw in het nu elfkoppige bestuur van Tesla. Tesla schikte met de SEC na tweets van topman Elon Musk over het van de beurs halen van het bedrijf. Musk moest onder meer een boete betalen, zijn voorzitterschap opgeven en zijn tweets laten controleren.

NEW YORK				AMSTERDAM			
	28-Dec				28-Dec		
DOW JONES	23.067,02	-0,31%		AEX	483,80	1,63%	
S&P 500 INDEX	2.493,21	0,18%		ARCELOMITTAL	17,59	1,07%	
NASDAQ	6.548,35	-0,47%		AEGON NV	4,04	2,15%	
AMAZON.COM INC	1.455,39	-0,43%		KONINKLIJKE AHOL	22,08	0,68%	
APPLE INC	155,15	-0,64%		AKZO NOBEL	69,88	1,51%	
BAIDU INC-SP ADR	161,16	-0,26%		ASML HOLDING NV	136,20	2,70%	
BERKSHIRE HATH-B	200,80	0,24%		DSM (KONIN)	69,76	1,13%	
BOEING COITHE	316,95	-0,06%		HAL TRUST	130,80	1,87%	
CITIGROUP INC	51,74	-0,07%		HEINEKEN NV	76,56	0,98%	
COCOA-COLA CO	47,59	0,13%		ING GROEP NV	9,35	1,74%	
COSTCO WHOLESALE	200,55	-0,26%		KPN (KONIN) NV	2,53	1,85%	
WALT DISNEY CO	106,61	0,08%		KONINKLIJKE PHIL	30,72	1,35%	
3D SYSTEMS CORP	10,13	1,30%		RANDSTAD NV	39,06	1,56%	
EBAY INC	28,08	0,16%		ROYAL DUTCH SHA	25,38	1,70%	
FACEBOOK INC-A	133,49	-0,77%		TOMTOM	7,71	3,77%	
GENERAL ELECTRIC	7,45	2,42%		TOTAL SA	45,84	1,07%	
ALPHABET INC-A	1.047,43	-0,52%		UNILEVER NV-CVA	47,03	1,14%	
HP INC	20,48	0,49%		W.P. STEWART HOL	423,67	6,52%	
HOME DEPOT INC	169,04	-0,75%					
INTEL CORP	46,46	0,22%		SCOTIABANK FUNDS	27-Dec		
JOHNSON&JOHNSON	127,71	0,24%		MONEY MARKET	13,3180	0,00%	
MICROSOFT CORP	100,11	-1,06%		US DOLLAR BOND	2,6146	0,23%	
PROCTER & GAMBLE	92,27	0,27%		GLOBAL GROWTH	2,6249	0,00%	
ROYAL DUTCH-ADR	58,03	0,40%		US GROWTH	14,2854	0,42%	
STARBUCKS CORP	63,46	0,41%		CANADIAN GROWTH	2,2962	2,05%	
TWITTER INC	27,96	-2,51%		FUNDS	27-Dec		
WALMART INC	92,05	0,50%		BGF CONT EUR FLEX	23,73	-1,00%	
EXCHANGE TRADED FND	28-Dec			BGF EMKT BOND	16,96	0,00%	
ALERIAN MLP - AMLP	8,58	-1,04%		BGF FIX INC GBL OP	13,82	-0,07%	
ISH GBL HY BD - GHYG	45,88	-0,11%		BGF GBL ALLOCATION	51,42	-0,75%	
ISH IBOXX HY BD - HYG	80,93	0,01%		BGF USD CORE BOND	16,27	0,00%	
ISH SELECT DIV - DIVY	88,99	0,21%		BGF USD HI YIELD BND	31,01	-0,67%	
ISH MSCI EMKT - EEM	39,95	0,46%		TEMPLETON GBL BND	25,23	0,08%	
ISH MSCI PAC - EPP	40,73	0,61%		TEMPLETON ASIAN SM	48,15	-0,52%	
ISH RUSSELL - INVV	145,21	-0,29%		CURRENCIES	28-Dec		
ISH S&P 500 - SPY	148,88	-0,37%		YENUSD	110,400	-0,55%	
ISH EUROPE - IEV	39,00	0,82%		EURUSD	1,1446	0,14%	
INVESCO QQQ TRUS	152,24	-0,53%		CANUSD	1,3656	0,27%	
INVESCO DB COMMO	14,42	-1,03%		GBPUSD	1,2691	0,29%	
SPDR S&P INT DIV-DIVX	34,87	0,61%		COMMODITIES	28-Dec		
SPDR S&P MID 400	299,13	-0,22%		OIL WTI	44,81	0,45%	
SPDR S&P 600 SMA	59,26	-0,11%		GOLD	1278,95	0,26%	
VANGUARD REIT - VNQ	74,42	0,39%		SILVER	15,34	0,70%	
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	46,75	-0,45%		WHEAT	512,00	0,29%	
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

Lio Capriles Banking Center, Schottegatweg (Oost) z/n
P.O. Box 305, Curaçao, Tel. 466-1818, Fax. 466-1633
e-mail: pbis@mc-bank.com, website: www.mc-bank.com/pbis

McDonald's neemt eerste snellader in gebruik

Foto: Shutterstock

McDonald's en energiebedrijf Nuon/Vattenfall hebben gisteren hun eerste gezamenlijke snellaadpunt in gebruik genomen. Bezoekers van de McDonald's Amsterdam Osdorp Drive kunnen hierdoor voortaan naast hun lege maag ook de lege batterij van hun elektrische auto vullen.

Het gaat om de eerste van 168 snelladers die de komen-

de drie jaar geplaatst worden bij alle restaurants met een McDrive. Het opladen van een auto moet er binnen een halfuur geregeld kunnen zijn, aldus McDonald's. Nuon/Vattenfall neemt de levering van de elektriciteit voor zijn rekening. De stroom is volledig afkomstig van Nederlandse windmolens. Er zijn geen financiële details naar buiten gebracht over de samenwerking.

Voetafdrukken verraden insluipers Tilburg

Foto: Shutterstock

De afdrukken van blote voeten in de bevroren dauw op een plat dak hebben de politie gisterochtend in Tilburg geleid naar het adres van de vermoedelijke insluipers. Twee verdachten van 20 en 22 jaar zijn aangehouden. Een vrouw werd vroeg in de ochtend geconfronteerd met een man in haar slaapkamer, in de woning in de wijk Reeshof. Ze gilte, vluchtte naar de badkamer en belde 112.

Agenten waren binnen enkele minuten ter plaatse en troffen op een plat dak de afdrukken aan van de voeten in de rijp. Een van hen klom naar buiten en volgde het spoor. Dat eindigde bij een raam van een woning twee huizen verder. Het leidde de politie naar de twee mannen, die voldeden aan het signalement van de insluipers. Een van de twee, de 22-jarige man, verzette zich bij de arrestatie.

Trump ging dit jaar 67 keer golfen

De Amerikaanse president Donald Trump heeft dit jaar 67 keer een bezoek gebracht aan een golfbaan die zijn naam draagt of waarvan hij ook daadwerkelijk eigenaar is. Dat schrijft de Amerikaanse website *Politico* die het jaar van Trump in cijfers samenvatte. *Politico* rekende verder uit dat de president dit jaar 44 keer op een campagnebijeenkomst tot zijn aanhangers sprak. Soms waren dat bijeenkomsten voor bevriende politici in de aanloop naar de tussentijdse verkiezingen van afgelopen november, maar de meeste vormden onderdeel van Trumps campagne voor herverkiezing in 2020.

Mensen

Explosie zorgt voor mysterieus blauw licht NY

Foto: AFP

Inwoners van New York zagen donderdagavond boven de hemel in de stad een ongewoon fel blauw licht. Dat werd veroorzaakt door een explosie en daaropvolgende brand in een transformatorstation in het stadsdeel Queens. Hierdoor moest een onbekend aantal huizen het enige tijd doen zonder stroom en vielen op luchthaven LaGuardia vluchten uit. De burgemeester van New York Bill de Blasio meldde via Twitter aan zijn stadgenoten dat er geen gewonden zijn gevallen. De oorzaak van de explosie wordt nog onderzocht, maar het vermoeden is dat een plotselinge piek of dip in de stroomtoevoer het euvel heeft veroorzaakt. Op sociale media werd er lustig op los gespeculeerd en werden video's gedeeld van het bijzondere verschijnsel. Sommigen zagen in het licht een scène uit de sciencefictionfilm *Independence Day*, waarin vijandige buitenaardse wezens met ufo's een invasie uitvoeren op aarde en er dood en verderf zaaiden.

Gedetineerde ontsnapt in blauwe vuilniszak

De gedetineerde die gisterochtend uit gevangenis De Schie in Rotterdam ontsnapte, had zich naar alle waarschijnlijkheid verstopt in een grote blauwe vuilniszak. Dat blijkt uit een eerste onderzoek van de videobeelden. Daarop is te zien dat een gedetineerde die gisteren juist uit de gevangenis werd ontslagen, een grote blauwe vuilniszak bij zich had, zo meldde de Dienst Justitiële Inrichtingen (DJI).

Deze helper heeft de man waarschijnlijk naar buiten gedragen. Vermoedelijk heeft de ontsnapte gedetineerde zich op de verblijfsafdeling in de zak verstopt, aldus de DJI. Het gaat om een 26-jarige man die vastzat

voor diefstal en nog een straf moest uitzitten tot december volgend jaar.

Toen de man gemist werd, is volgens de standaardprocedure eerst de hele gevangenis doorzocht en werden alle activiteiten opgeschort. Daarna is de politie gealarmeerd. De politie is nu niet alleen op zoek naar de ontsnapte gedetineerde, maar ook naar zijn mogelijke helper. Deze man had zijn straf er net opzitten maar hij is nu feitelijk voortvluchtig, zei een politiewoordvoerder. Ontsnappen op zich is namelijk niet strafbaar, als daarbij geen geweld of schade wordt aangericht, maar hulp bij een ontsnapping is wel strafbaar.

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina?
Een jubileum, diploma of benoeming te melden?
Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina
Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar :
tlatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Man met 2 ton aan openstaande boetes gepakt

Een 56-jarige man uit Roosendaal is gisteren opgepakt omdat hij nog 200.000 euro aan boetes open heeft staan. Dat meldt de Nederlandse politie. De man stond landelijk gesignaleerd, omdat justitie hem zocht. Vlak voor 07.00 uur zagen agenten hem

op de Antwerpseweg in de buurt van zijn Brabantse woonplaats rijden en hielden hem aan. Omdat de boetes niet betaald zijn, is de man vastgezet. Omgerekend zou hij 365 dagen moeten brommen. Waarvoor de boetes werden uitgedeeld, weet een politiewoordvoerder niet.

Nieuw-Guinea met Normandië verward op zegel

De Royal Mail in Groot-Brittannië heeft een postzegel teruggehaald die speciaal voor de herdenking van D-Day was gemaakt. Dat gebeurde nadat het Britse postbedrijf erop was gewezen dat op de afbeelding geen geallieerde militairen waren te zien die in Normandië aan land gingen. Op de zegel werden Amerikaanse troepen getoond die op 17 mei 1944 aan land gingen in het toenmalige Nederlands-Nieuw-Guinea. De invasie van de gealli-

erden in Normandië was pas op 6 juni 1944. Mensen die de fout hadden gezien, noemden die 'beschamend', aldus de *BBC*. Volgend jaar is het 75 jaar geleden dat de geallieerden aan wal gingen in het noorden van Frankrijk. De Royal Mail had aangekondigd D-Day te herdenken met de uitgifte komend jaar van elf speciale postzegels. Het is niet bekend of het postbedrijf een vervangende postzegel maakt voor het exemplaar dat is teruggetrokken.

Vrouw snijdt genitaliën stalker af

Een 42-jarige vrouw in India heeft de genitaliën afgesneden van een man die haar zou hebben gestalkt, maar ze redde hem daarna (voorlopig) wel het leven door hem naar het ziekenhuis te brengen.

Foto: Shutterstock

De vrouw had twee mannen gevraagd de 25-jarige stalker naar een afgelegen plek te lokken. Met zijn drieën overmeesterden zij hem waarna de vrouw zijn geslachtsdelen afsneed. Toen ze zich realiseerde dat het slachtoffer wel eens zou kunnen overlijden, haastte ze zich om hem naar het ziekenhuis te brengen, inclusief de afgesneden lichaamsdelen. De man verkeert in kritieke toestand. De vrouw verklaarde bij de politie dat de man haar buurman was die haar al

diverse keren had lastiggevallen. Ze wilde hem een lesje leren.

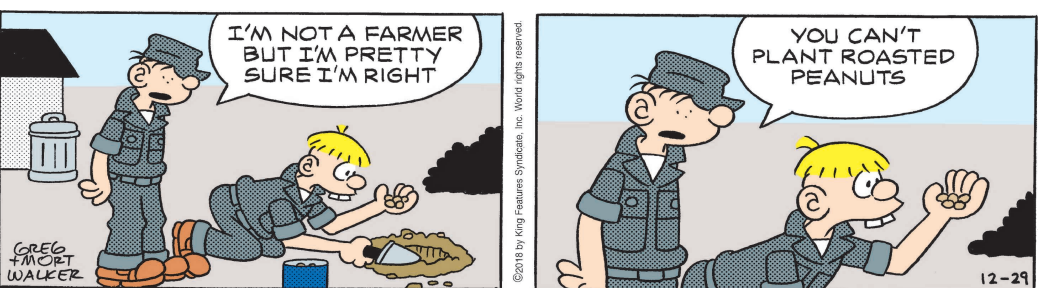
Buckles

By David Gilbert

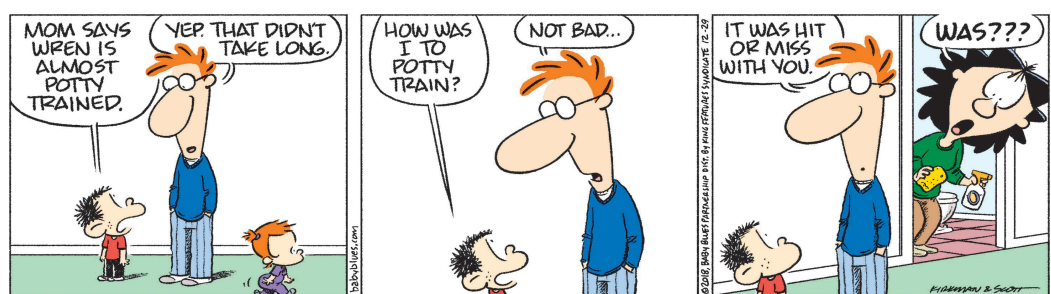
Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

GOBIERNO DI **ARUBA**

Notificacion

Mirando e confusion cu a nace referente e dianan cu por tira klapchi, Ministerio di Husticia, Seguridad y Integracion kier aclarea cu e permiso general pa por tira klapchi ta valido solamente for di dia 27 di december 2018 te cu dia 2 di januari 2019 atardi.

Pues despues di dia 2 di januari 2019 mester tin permiso (vergunning) individual pa tira klapchi y lo por duna multa si no tin e permiso (vergunning) aki. Ministerio di Husticia ta recorda ademas pa tuma tur precaucion necesario ora di tira klapchi y evita causa daño of molester.

Tambe cu no por tira klapchi den cercania directo di pompstation, hospital of lugarnan di oracion. Ta desea Pueblo di Aruba en general un feliz y prospero año 2019.

Minister di Husticia, Seguridad y Integracion

Mr. Andin C.G. Bikker